

Årsredovisning 2022

UHM-2022-0223

Generaldirektören har ordet

2022 har varit ännu ett år av omvärldshändelser som sätter samhället och de offentliga affärerna på prov. Beredskaps- och försörjningsfrågor är högt på agendan, och samhället brottas med ekonomiska utmaningar. Pandemin och Rysslands krig mot Ukraina har belyst vikten av robusthet i leveranskedjorna. Den globala handeln fungerar inte alltid och den offentliga försörjningen av Sverige är sårbar.

I en vikande konjunktur måste tuffa prioriteringar göras och målkonflikter kan uppstå. Det understryker vikten av att offentliga organisationer organiserar sitt inköpsarbete strategiskt och samverkar mer för att få välfärden att räcka längre. Arbete med leveranskedjor är en viktig utgångspunkt för att motverka korruption och arbetslivskriminalitet, öka beredskapen och robustheten i de offentliga inköpen samt främja hållbarhet. Hela den offentliga sektorn måste ges rätt förutsättningar, i exempelvis regelverk, för att motverka osund användning av skattepengar. Ytterst handlar det om att upprätthålla förtroendet för offentlig sektor och skapa medborgarnytta.

Årligen genomförs upphandlingspliktiga inköp till ett värde av drygt 800 miljarder kronor, motsvarande cirka 18 procent av BNP. Med politisk och strategisk styrning kan dessa bidra till att lösa komplexa samhällsutmaningar och verka för en hållbar framtid. Offentliga affärer genomgår ett industriellt skifte från fokus på traditionella inköp, till det ansvar offentlig sektor äger för framtiden. I stället för att enbart prata om ”upphandling” behöver vi prata och tänka i termer av ”affärer”. Goda offentliga affärer är inte bara utfallet på enskilda upphandlingar utan omfattar helheten av den nytta och det värde som skapas av det gemensamma vi köper.

Offentliga inköp behöver bli mer faktabaserade och som nationell statistikmyndighet på upphandlingsområdet vill vi gärna bidra till det. Upphandlingsstatistiken är nödvändig för att kunna utvärdera och analysera de offentliga inköpen som är en stor och viktig del av samhällsekonomin. Om det efterfrågas mer heltäckande faktaunderlag för att fatta beslut, krävs aktiva vägval och ändringar i lagstiftningen. Vi tror att vi har en viktig roll att fylla som kunskapsmyndighet.

För att få kontroll på inköpen är den digitala utvecklingen avgörande. Digitala inköpsprocesser är en nyckelfaktor för medvetna och strategiska inköp. En utmaning är att utvecklingen mot en digitaliserad offentlig förvaltning går långsamt. En ökad digitalisering inom inköp kan öka transparensen och tillgången till den offentliga marknaden, vilket i sin tur också kan gynna konkurrensen och mångfalden av leverantörer.

Upphandlingsmyndigheten arbetar aktivt för att möta uppdragsgivarens förväntningar och omvärldens behov. På kort sikt är målet med vår verksamhet att effektivisera de offentliga affärerna. Det gör vi bland annat genom att stödja upphandlare och leverantörer och ge stöd i själva inköpsprocessen. Då kan vi skapa effekt här och nu. Det stöd som Upphandlingsmyndigheten har byggt upp under myndighetens dryga sju år uppskattas av användarna. Det får vi löpande feedback om från våra kunder och det bekräftas också av externa granskare som Statskontoret och Riksrevisionen. Men det

räcker inte för att bidra till de långsiktiga effekterna. För att fånga potentialen i de offentliga affärerna behöver vi balansera det efterfrågestyrda stödet med insatser som utvecklar förutsättningarna och som bidrar till att skapa framtida lösningar. Då behöver vi också nå beslutsfattare i högre grad. Som liten myndighet behöver vi också verka tillsammans med – och genom – andra.

2022 var ett år i förändring både i vår omvärld och myndighetens invärld. Under året har vi sjösatt en ny organisation och reviderat myndighetens roll och strategi för att bättre möta uppdragsgivarens behov och omvärldens förväntningar. Samtidigt har vi levererat på vårt uppdrag och varit lyhörda för omvärldens behov i en turbulent samtid. Vår förmåga till detta sattes på prov av den geopolitiska utvecklingen och vi kunde under året snabbt ta fram stöd gällande sanktionerna mot Ryssland och vad de innebär för upphandlande organisationer. Vi genomförde under året även ett mycket välbesökt seminarium om de förändrade upphandlingsreglerna på det icke-direktivstyrda området. Vi har gjort det enklare för leverantörer att hitta LOV-uppdrag genom en ny databas. Vårt stöd för ökad jämställdhet inom bygg- och anläggningsbranschen har särskilt uppmärksammats och efterfrågats av branschen. Vi har skapat förutsättningar för att leverera på myndighetens uppdrag för upphandling som främjar en cirkulär och fossilfri ekonomi, ändamålsenlig organisering av inköpsarbetet samt arenan för innovation i upphandling. Vi ser här en stor potential till värdefulla synergier mellan uppdragen.

Offentliga affärer sker i en omvärld som hela tiden är i rörelse. Vad kommande år kommer att innebära vet vi inte, men en del av lösningen är, också i tider av kris och utmaning, den vision som Upphandlingsmyndighetens arbetar för: Sunda offentliga affärer för en hållbar framtid.

Inger Ek

Stockholm i februari 2023

Innehåll

Om årsredovisningen	5
Resultatredovisning	10
1. Resultat i korthet.....	11
2. Effektivisera offentliga affärer.....	20
3. Utveckla förutsättningarna	36
4. Förändra och skapa framtida lösningar.....	45
5. En inspirerande arbetsplats där alla vill och kan göra skillnad.....	54
Finansiell redovisning	59
6. Resultaträkning	60
7. Balansräkning	61
8. Anslagsredovisning.....	63
9. Tilläggsupplysningar och noter.....	64
10. Sammanställning över väsentliga uppgifter	74
Bilagor	75

Om årsredovisningen

I Upphandlingsmyndighetens årsredovisning redovisas resultaten, intäkterna och kostnaderna för myndighetens verksamhet.

Upphandlingsmyndighetens uppdrag

Upphandlingsmyndigheten har det samlade ansvaret för att utveckla, förvalta och stödja den offentliga upphandlingen. Myndigheten ger stöd till upphandlande organisationer samt leverantörer.

Upphandlingsmyndigheten ska verka för en rättssäker, effektiv och socialt och miljömässigt hållbar upphandling till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling. Myndigheten ska även bidra till att den offentliga upphandlingens strategiska betydelse tas tillvara och att den bidrar till att främja innovativa lösningar.

Myndigheten ger även vägledning i statsstödsfrågor till kommuner och regioner och är statistikmyndighet på upphandlingsområdet.

Upphandlingsmyndighetens roll

Upphandlingsmyndigheten jobbar för att de offentliga affärerna ska göra största möjliga nytta för samhället. Tillsammans med andra verkar vi för att fler ska använda köpkraften i de offentliga affärerna för att bidra till omställningen till ett hållbart samhälle.

Detta gör vi genom att:

- erbjuda stöd av hög kvalitet för hållbara, effektiva och rättssäkra offentliga affärer
- skapa bättre redskap och metoder för att offentliga affärer i högre grad ska användas strategiskt för att driva utveckling
- stötta den långsiktiga utvecklingen av offentliga affärer för att snabbare möta samhällets utmaningar och trygga en stabil försörjning.

Upphandlingsmyndighetens löfte

Vi bidrar med kunskap, metoder och stöd för sunda och hållbara offentliga affärer. Vi lyssnar, samverkar och påverkar för att driva på samhällsutvecklingen.

Resultatredovisning

Resultatredovisningen syftar till att analysera och bedöma verksamhetens resultat och utveckling. Resultaten redovisas utifrån Upphandlingsmyndighetens uppdrag som framgår av myndighetens instruktion, de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller andra beslut, samt myndighetens mål.

Resultatredovisningen är indelad utifrån Upphandlingsmyndighetens tre långsiktiga mål:

- Effektivisera offentliga affärer
- Utveckla förutsättningarna
- Förändra och skapa framtida lösningar.

I kapitel 1 sammanfattar vi bedömningar och resultatanalyser för dessa mål. Kapitel 2–4 innehåller resultatbedömningar och analyser för respektive mål.

I kapitel 5 redovisar vi vissa resultat i förhållande till Upphandlingsmyndighetens interna långsiktiga mål:

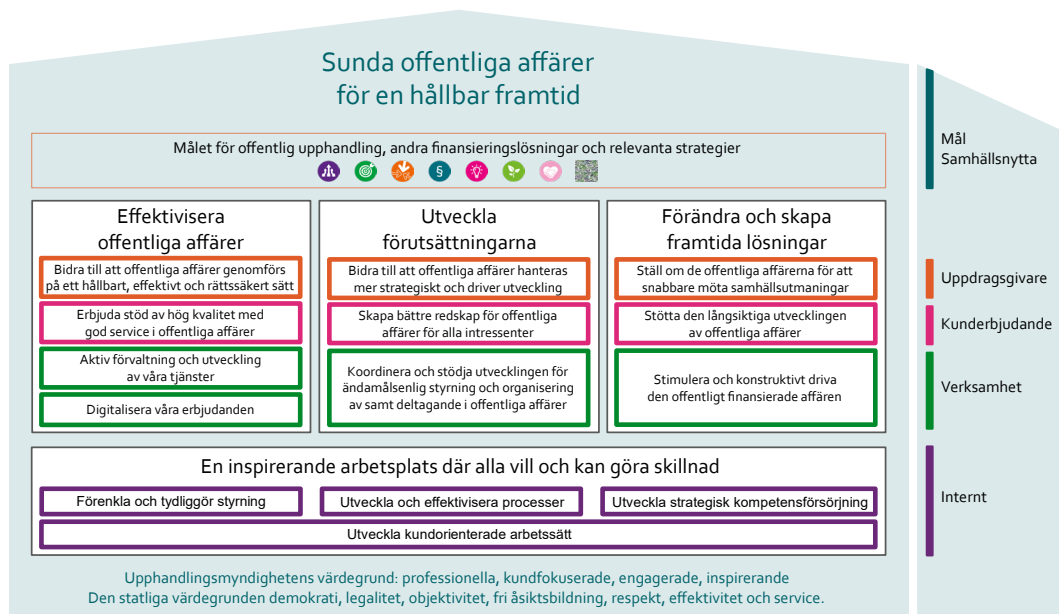
- En inspirerande arbetsplats där alla kan och vill göra skillnad.

Detta mål ska uppfattas som en viktig förutsättning för de övriga långsiktiga målen.

Metod

Resultatanalyserna och bedömningarna utgår från myndighetens strategiplan (2022–2026). I planen finns Upphandlingsmyndighetens långsiktiga mål och tillhörande delmål. Dessa ska bidra till målen i bland annat den nationella strategin för offentlig upphandling, den nationella livsmedelsstrategin, de globala målen i Agenda 2030 och i förlängningen Upphandlingsmyndighetens vision.

Figur 1. Upphandlingsmyndighetens strategikarta, från myndighetens strategiplan 2022–2026

Strategikartan fångar Upphandlingsmyndighetens verksamhetslogik, det vill säga hur vi skapar värde för våra målgrupper och uppdragsgivare, för att bidra till samhällsnytta.

Upphandlingsmyndighetens strategiplan revideras årligen. Under 2022 har planen reviderats för att stärka och förtydliga den långsiktiga styrningen.

Strategiplanens långsiktiga mål syftar till beteende- och verksamhetsförändringar hos de målgrupper som har pekats ut i Upphandlingsmyndighetens strategi, där myndigheten vill främja önskad utveckling på kort respektive längre sikt. Det första målet *Effektivisera offentliga affärer* uppnås inom ramen för det operativa inköpsarbetet. Det andra målet *Utveckla förutsättningarna* och det tredje målet *Förändra och skapa framtida lösningar* syftar till strategisk styrning och organisering av inköpsarbetet. Det tredje målet innefattar även myndighetens roll som nationell aktör, där påverkan och samverkan liksom främjandet av innovation inom offentliga affärer är centralt.

Under 2022 har Upphandlingsmyndigheten arbetat vidare med att fokusera verksamheten på att främja strategisk styrning av inköpsarbetet. Ändamålsenlig styrning och ledning av inköpsarbetet ger upphandlade organisationer bättre förutsättningar att använda inköp som ett strategiskt verktyg för att lösa samhällsliga utmaningar och nå samhällspolitiska mål.

Figur 2. Modell för det offentliga inköpsarbetet

På övergripande nivå följer vi upp statistik och relevanta beteendeförändringar hos upphandlande organisationer för att analysera utvecklingen på upphandlingsområdet utifrån myndighetens långsiktiga mål.

På verksamhetsnivå följer vi upp resultat utifrån

- hur målgrupperna tar del av myndighetens stöd och tjänster
- återkoppling från användarna på stöd och tjänster

- deltagandet i de evenemang myndigheten arrangerar eller deltar i
- myndighetens genomslag i media.

Vi följer också upp verksamhet i förhållande till andra strategier och mål där Upphandlingsmyndigheten bidrar i samverkan med andra, såsom Funktionshinderspolitiken (S2021/06595) och arbetet i Miljömålsrådet (M2018/01715).

Uppföljning av utvecklingen på upphandlingsområdet 2022

Upphandlingsmyndigheten har i uppdrag att sammanställa en årlig rapport kring utvecklingen på upphandlingsområdet, vilket görs genom publikationen *Trendens*. Sedan 2018 följer vi även upp den nationella upphandlingsstrategin vartannat år. Det görs genom en nationell enkätundersökning till upphandlande organisationer. Uppföljningen av strategin, i kombination med den statistik på upphandlingsområdet som vi samlar in och analyserar, bidrar till att tillgängliggöra och sprida kunskap om utvecklingen på upphandlingsområdet.

Inför uppföljningen 2022 har enkätunderlaget strukturerats om utifrån en modell över det offentliga inköpssystemet (se figur 2). Modellen har utvecklats inom ramen för regeringsuppdraget att stimulera etableringen av ändamålsenliga inköpsorganisationer (Fi2020/04834). Under 2022 kompletterades även den nationella upphandlingsenkäten med en nationell näringslivsenkät. Resultat och analys från enkäterna levereras under våren 2023.

Målgrupper, kunder och intressenter

I resultatredovisningen används begrepp som kund, målgrupp och intressenter för att beskriva dem som Upphandlingsmyndigheten finns till för och för vilka myndigheten vill skapa värde.

Målgrupper är de aktörer, grupper eller personer som myndigheten riktar sig till för att uppnå en specifik effekt.

Kunder är de grupper som tar del av myndighetens stöd på olika sätt.

Intressenter är de aktörer som har ett intresse av hur myndighetens verksamhet fungerar, påverkas av myndighetens verksamhet eller vars relation till myndigheten har påverkan på vår verksamhet.

Förutsättningar för uppföljning av resultatindikatorer för 2022

Vad gäller uppföljningen av Upphandlingsmyndighetens digitala stöd och tjänster innebär implementeringen av ett så kallat cookie-medgivande förändrade förutsättningar. Effekten blir en justering nedåt i mätvärdena och att analysen försvåras utifrån tidsserier i den befintliga uppföljningsstrukturen. Detta betyder inte att den faktiska användningen av myndighetens digitala stöd och tjänster har minskat, utan snarare att det inte längre går att spåra alla som tar del av dem.

Regeringsuppdrag

Tabell 1 visar var i årsredovisningen vi beskriver resultaten från de olika regeringsuppdrag och återrapporteringskrav som myndigheten hade under året.

Tabell 1. Upphandlingsmyndighetens regeringsuppdrag och återrapporteringskrav, 2022

Regeringsuppdrag	Avsnitt
RU Främja sociala hänsyn vid upphandling inom bygg- och anläggningssektorn (Fi2021/03043)	2.4.2.
RU Kvalitetsfrågor som avser arkitektur och gestaltad livsmiljö (Fi2020/02740)	2.4.2.
Återrapportering om stöd om arbetsrättsliga villkor	2.4.2.
RU Cirkulär och fossilfri upphandling (Fi2022/00439)	2.4.3.
RU Systematisk uppföljning av funktionshinderpolitiken (S2021/06595)	2.4.7.
RU Klimatanpassad upphandling	2.4.7.
RU Bistå Miljömålsrådet (M2018/01715)	2.4.7.
RU Ändamålsenliga inköpsorganisationer (Fi2020/04834)	3.4.1.
RU Behörig myndighet enligt EU-förordningen om gemensam digital ingång (I2020/03233)	3.4.3.
RU Uppdrag att genomföra insatser för nyttiggörande och kommersialisering av innovation (N2021/01194)	4.4.2.

Finansiell redovisning

Den finansiella redovisningen består av resultaträkning i kapitel 6, balansräkning i kapitel 7, anslagsredovisning i kapitel 8, tilläggsupplysningar och noter i kapitel 9 samt sammanställning av väsentliga uppgifter i kapitel 10.

1	2	3
	4	5

RESULTATREDOVISNING

Resultatredovisning

1	Resultat i korthet	11
2	Effektivisera offentliga affärer	20
3	Utveckla förutsättningarna	36
4	Förändra och skapa framtida lösningar	45
5	En inspirerande arbetsplats där alla vill och kan göra skillnad	54

RESULTATREDOVISNING

Resultat i korthet

1.1 Resultatbedömning	12
1.2 Myndighetsövergripande resultatanalys	15

1.1 Resultatbedömning

Här presenteras Upphandlingsmyndighetens sammantagna bedömning av i vilken utsträckning som myndighetens leveranser under året har bidragit till måluppfyllelsen av de tre långsiktiga målen: *Effektivisera offentliga affärer*, *Utveckla förutsättningarna* och *Förändra och skapa framtida lösningar*. Här redovisas även övergripande analyser av verksamhetens resultat och ekonomi.

Under ett år som har präglats av stora förändringar, i såväl omvärlden som internt på myndigheten genom en omorganisation, har myndigheten i huvudsak levererat väl på sitt uppdrag. Myndighetens stöd i operativt inköpsarbete har varit efterfrågat och uppskattat, förbättrade förutsättningar för att bidra till mer strategisk hantering av offentliga affärer har kommit på plats och myndighetens förmåga till flexibilitet och omställning av stöd har prövats med gott resultat.

1.1.1 Sammanfattande bedömning per långsiktigt mål

Effektivisera offentliga affärer

Det långsiktiga målet *Effektivisera offentliga affärer* innebär att Upphandlingsmyndigheten ska bidra till att offentliga affärer genomförs på ett hållbart, effektivt och rättssäkert sätt. Bedömningen är att verksamheten under 2022 i mycket god utsträckning bidrog till att effektivisera offentliga affärer.

Effekter uppstår först när myndighetens stöd tillämpas, vilket är svårt att följa upp, men både Statskontorets myndighetsanalys och Riksrevisionens rapport under året visar på stadiga öknings i kundnöjdhet och tillämpning av Upphandlingsmyndighetens stöd och tjänster. Vår strategi är att erbjuda stöd av hög kvalitet med god service i offentliga affärer och att balansera dessa insatser mot dem vi har att genomföra i våra andra långsiktiga mål. Det görs genom att aktivt förvalta, utveckla och digitalisera myndighetens tjänster.

Upphandlingsmyndigheten tillhandahåller ett omfattande stöd i de viktigaste områdena kring rättssäkerhet och hållbarhet, där en stor mängd webbstöd och kriterier har uppdaterats under året. Frågeservice visar på ökade servicenivåer och hög kundnöjdhet. Myndigheten har utökat och uppdaterat databasen där samtliga tjänster enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) ska annonseras. Att tillhandahålla databasen ingår i vårt uppdrag och den nya tjänsten ger goda förutsättningar framåt att bidra till ökad mångfald av leverantörer inom offentlig upphandling. Under året har vi även vidareutvecklat stöd och tjänster, utvecklat användbarheten i myndighetens hållbarhetskriterier, samt arbetat med sociala hållbarhetsaspekter inom bygg- och anläggningsbranschen.

Myndigheten har samtidigt haft en beredskap att skyndsamt ställa om stödet och sprida kunskap om upphandlingsregelverket, bland annat med hänsyn till det nya geopolitiska läget i Europa. Förfrågningar om myndighetens deltagande har ökat och deltagandet i evenemang som behandlar det operativa inköpsarbetet har ökat. Att fler evenemang är digitala som en konsekvens av pandemin, har inneburit bättre förutsättningar för

myndigheten att effektivt sprida kunskap och ge stöd. Läs mer om resultaten för målet i kapitel 2.

Utveckla förutsättningarna

Det långsiktiga målet *Utveckla förutsättningar* innebär att Upphandlingsmyndigheten ska bidra till att offentliga affärer hanteras mer strategiskt. Bedömningen är att verksamheten har tagit steg mot ökad måluppfyllelse men att det är för tidigt att bedöma resultaten.

Myndighetens strategi för att bidra till det strategiska inköpsarbetet är att stödja utvecklingen av ändamålsenlig styrning och organisering, tillgängliggöra upphandlingsstatistik och analys, samt bidra till ökad samverkan mellan den säljande och köpande sidan på den offentliga marknaden. Statistiktjänsten som lanserades under 2022 ger goda förutsättningar för ökad måluppfyllelse under 2023 och framåt. Dock begränsas statistikens relevans av förenklade regler på upphandlingsområdet när det exempelvis gäller obligatoriska annonsuppgifter. Det påverkar myndighetens möjligheter att tillgängliggöra statistik och analys på upphandlingsområdet.

Under 2022 genomfördes den tredje uppföljningen av den nationella upphandlingsstrategin genom en enkät till upphandlande organisationer och leverantörer. Enkäten utökades för att bland annat fånga upphandlande organisationers förmåga till strategiskt inköpsarbete och upplevda begränsningar. Analysen av enkätens resultat färdigställs under våren 2023 och ger en baslinje för att följa utvecklingen på upphandlingsområdet och tillhandahålla kunskap om strategiskt inköpsarbete. Webbstöd för ändamålsenlig styrning och organisering av offentliga affärer publicerades i slutet av året och har inte gett utfall för 2022. Läs mer om resultaten i kapitel 3.

Förändra och skapa framtida lösningar

Det långsiktiga målet *Förändra och skapa framtida lösningar* innebär att Upphandlingsmyndigheten ska verka för att offentliga affärer ställs om så att de snabbare möter samhällsutmaningar. Bedömningen är att verksamheten under 2022 inte bidrog i tillräcklig utsträckning till att förändra och skapa framtida lösningar.

Att verka för detta mål handlar bland annat om att stödja innovation i offentliga affärer som ett medel att ställa om Sverige till en cirkulär ekonomi och ett fossilfritt samhälle och för att nå de globala målen för hållbar utveckling. Verksamheten har under året i huvudsak fokuserat på att sätta formerna för fortsatt etablering av arenan för innovation i upphandling, Afori. Bedömningen är att plattformen ger goda möjligheter för samverkande myndigheter att testa olika metoder för att öka deltagande och engagemang kring innovation och samverkan inom innovation, i offentlig upphandling.

Därtill har samverkan med andra myndigheter skett kring beställarnätverk. Upphandlingsmyndigheten har också tagit fram en handlingsplan för regeringsuppdraget Cirkulär och fossilfri upphandling (M2022/00439). Läs mer om resultaten i kapitel 4.

1.1.2 Sammantagen resultatbedömning

Under ett år då Upphandlingsmyndigheten har befunnit sig i en omorganisation är den sammantagna bedömningen att myndigheten, utifrån förutsättningarna, i huvudsak har levererat väl på myndighetens uppdrag. Utmaningar i kompetensförsörjning i delar av verksamheten har medfört omprioriteringar för att säkerställa leverans till regeringsuppdrag som varit prioriterade under året. Det har dock fått ske på bekostnad av insatser som riktar sig till prioriterade målgrupper för myndighetens mer långsiktiga mål *Utveckla förutsättningar* och *Förändra och skapa framtida lösningar*. Efterfrågan på stöd i det operativa inköpsarbetet kommer inte att minska. Myndigheten behöver hantera balansen mellan att möta den växande efterfrågan och behoven att fokusera insatser som gör att offentliga affärer används mer strategiskt. Myndigheten behöver därför fortsätta prioritera, balansera resurser och säkerställa kompetens utifrån en analys av vad som gör mest nytta.

Fördelningen av kostnader speglar fortsatt Upphandlingsmyndighetens utveckling sedan tillkomsten 2015. Den övervägande andelen av myndighetens ekonomiska resurser, 69 procent, har alltjämt förlagts på verksamhet som stödjer de operativa inköpen, samt att ställa om stödet till upphandlande organisationer vad avser tillämpning och tolkning av aktuella regelverk för offentlig upphandling. Kostnader för verksamhet som bidrar till att ställa om och förändra har under en tvåårsperiod ökat från 4 till 13 procent i förhållande till myndighetens totala kostnader. Under samma period har kostnaderna för myndighetens verksamhet som bidrar till att utveckla förutsättningarna för offentliga affärer gått ner från 23 till 18 procent från 2020. Bedömningen är att ökningen inom målet *Förändra och skapa framtida lösningar* är en konsekvens av ökade insatser som berör den nödvändiga samhällsomställningen.

Det förändrade geopolitiska läget har aktualiserat frågor som för myndighetens del har förutsatt en ökad beredskap att snabbt ställa om för att ge stöd och vägledning för att svara upp mot dessa nya behov. Myndighetens stöd till det operativa inköps- och upphandlingsarbetet når ut väl till tänkta målgrupper. Kundnöjdheten inom detta område har utvecklats positivt över åren. Fler hittar till myndighetens digitala stöd och tjänster på myndighetens webbplats och fler deltar generellt sett i de externa sammanhang där vi deltar.

Efterfrågan på myndighetens medverkan i olika evenemang och möten om offentlig upphandling ökar stadigt. Upphandlingsmyndigheten är en liten myndighet med ett väsentligt och brett uppdrag. Därför behöver myndigheten fördela sina resurser utifrån sammanhang och frågor där vi, utifrån vårt perspektiv som nationell kunskapsmyndighet, kan skapa störst värde och bidra till önskad förflyttning. Därför ser vi nu över prioriteringar kring målgrupper och samverkansaktörer i myndighetens kommunikations- och samverkansarbete.

Det finns fortsatta utmaningar att nå målgrupperna "beslutsfattare och ledning" för att på ett effektivt sätt bidra till att offentliga affärer används mer strategiskt. Lanseringen av ett nytt webbstöd inom strategiska inköp i kombination med myndighetens statistiktjänst ger nya förutsättningar att tillhandahålla mer riktade insatser till dessa målgrupper. En strategi framåt för myndigheten är att stärka samverkan med organisationer och aktörer

som kommit längre, så kallade förlöpare, för att dela kunskap, framgångsfaktorer och lärdomar om strategisk ledning och styrning av offentliga affärer.

Upphandlingsmyndigheten bedömer att regeringsuppdragen för året har levererats med god kvalitet. Myndigheten har påbörjat arbetet med stöd inom strategiskt inköp och innovation, vilket på sikt skapar en beredskap hos myndigheten att hantera en framtida ökad efterfrågan inom dessa områden.

Inriktningen i Upphandlingsmyndighetens regleringsbrev för 2023 stämmer överens med riktningen i myndighetens strategiplan för 2023–2027. Det arbete som har gjorts under 2022 ger goda förutsättningar för implementeringen av dessa uppdrag och för att förvalta myndighetens stöd och tjänster under 2023.

Strategiska områden 2023:

- ändamålsenlig styrning och ledning för träffsäkra inköp
- fortsatt utveckling av statistiktjänsten och analys om utvecklingen inom offentliga affärer
- insatser som främjar cirkulär och fossilfri ekonomi
- ökad mångfald av aktörer i offentliga affärer
- motverka välfärdsbrottslighet, arbetslivskriminalitet och korruption.

Detta gör att vi ser en förskjutning av utveckling och kostnader från stöd till de operativa inköpen till strategisk ledning och styrning av offentliga affärer.

1.2 Myndighetsövergripande resultatanalys

I detta avsnitt presenteras resultat och analyser av verksamheten på myndighetsövergripande nivå. Det ger en samlad bild av resultaten. Vi presenterar även en myndighetsövergripande bedömning av ekonomiskt resultat fördelat över de tre långsiktiga målen.

1.2.1 Övergripande resultat kanaler

Webbplatsen upphandlingsmyndigheten.se utgör myndighetens huvudkanal för att tillgängliggöra och sprida kunskap om offentliga affärer. Där tillhandahålls information, stöd och tjänster som myndighetens målgrupper kan använda i sitt arbete. Målgrupperna för webbplatsen är alla aktörer som verkar inom offentliga affärer. Upphandlingsmyndigheten samverkar och deltar även i olika externa sammanhang i syfte att stödja och påverka utvecklingen av offentliga affärer.

Tabell 2 sammanfattar hur Upphandlingsmyndigheten har nått ut via myndighetens webbplats respektive via evenemang under senare år.

Tabell 2. Genomslag för upphandlingsmyndigheten.se och deltagare på genomförda evenemang

Resultatindikator	2019	2020	2021	2022
Antal unika sidvisningar upphandlingsmyndigheten.se**	1 754 836	1 962 883*	1 749 928*	1 781 713***
Antal besök upphandlingsmyndigheten.se**	812 580	942 316*	890 502*	876 418***
Antal deltagare på genomförda evenemang	12 089	13 134	15 116	18 499

*Under 2020 och 2021 arbetade myndighetens medarbetare hemifrån till följd av covid-19-pandemin. Därför har vi inte kunnat utesluta intern trafik till webbplatserna.

** Resultat för 2019 och 2020 har justerats på grund av utvecklad mätmetod som ger en mer rättvisande bild av resultatet.

*** Under 2022 implementerade vi ett så kallat cookie-medgivande, medgivande till spårning av kakor, på alla myndighetens digitala tjänster för att möta lagkrav om att ge användarna valmöjligheter till spårning.

**** Vid implementeringen av cookie-medgivandet tappades spårning för två av myndighetens tjänster, Frågeportalen och Statistiktjänsten, under april och maj månad. Här visar vi resultat för besök inklusive ett estimat av besök i och med den tappade spårningen under de två månaderna.

Antalet unika sidvisningar på upphandlingsmyndigheten.se har ökat något jämfört med 2021 medan antalet besök har minskat med 2 procent. Dessa redovisningsbara siffror har dock som bakomliggande faktum att vi har implementerat ett så kallat cookie-medgivande på samtliga digitala tjänster. Cookie-medgivandet infördes vid månadsskiftet mars/april 2022 och innebär att färre besök på webbplatsen är spårbara. Vi beräknar att det skulle ha skett en ökning av besökssiffran utan Cookie-medgivandet, och att de faktiska besöken på webbplatsen därmed har varit drygt 1 miljon.

Vår bedömning är att en kombination av orsaker ligger bakom ökningen. Vi har aktivt arbetat med sökmotoroptimering samt kanalhantering för att möta besökarnas behov. Mycket trafik har också drivits in till Upphandlingsmyndighetens digitala tjänster genom kommunikationsinsatser i samband med uppdateringar av myndighetens erbjudande, exempelvis lansering av byggstöd, stöd om nya upphandlingsregler, uppdateringar av hållbarhetskriterier, kontraktsvillkor för hållbara leverantörskedjor och stöd om hantering av Rysslandssanktioner.

Under 2022 har antalet deltagare i olika evenemang ökat med 22 procent, trots att myndigheten inte har genomfört nämnvärt fler evenemang. Andelen digitala tillfällen har ökat bland annat som en konsekvens av pandemin. Det ger bättre förutsättningar både för målgrupperna att delta och för myndigheten att tillgängliggöra och sprida kunskap.

Övergripande resultat fördelat på de långsiktiga målen

Tabell 3 sammanfattar räckvidden på digitala stöd och tjänster samt antal deltagare vid evenemang under 2022, fördelat på Upphandlingsmyndighetens långsiktiga mål. Vi följer upp dessa resultat för att förstå hur efterfrågan förändras, som ett underlag till verksamhetsutveckling.

Tabell 3. Resultat per långsiktigt mål 2022

	Effektivisera offentliga affärer		Utveckla förutsättningarna		Förändra och skapa framtida lösningar		Totalt	
	2022		2022		2022		2022	
Resultatindikatorer	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal
Antal unika sidvisningar digitala stöd och tjänster	90 %	598 949	7 %	48 285	3 %	19 663	100 %	666 897
Antal deltagare på genomförda evenemang	78 %	14 339	8 %	1 452	15 %	2 708	100 %	18 499

Det är betydligt fler unika sidvisningar kopplat till det första målet *Effektivisera offentliga affärer* än till de andra två långsiktiga målen. Det kan förklaras av att Upphandlingsmyndigheten i dagsläget bedriver mer verksamhet och tillgängliggör relativt sett mer stöd och tjänster inom ramen för det operativa inköpsarbetet (mål 1). Vi kan dock se att antalet unika sidvisningar under målet *Utveckla förutsättningarna* har ökat något i förhållande till myndighetens totala erbjudande jämfört med föregående år.

Under 2022 har efterfrågan och intresset för stöd relaterat till det operativa inköpsarbetet varit fortsatt högt och intresset för bland annat innovation i offentlig upphandling har ökat. Vår bedömning är att etableringen av arenan för innovation i upphandling, Afori, ligger bakom ökningen.

Resultatet för strategiskt inköpsarbetet är jämförelsevis lågt. Myndighetens stöd, tjänster och genomförda evenemang kring strategiskt inköpsarbete utgör dock en relativt mindre andel. Nytt stöd för ändamålsenliga inköpsorganisationer och träffsäkra inköp lanserades i slutet av året och har därmed inte gett ett utfall för 2022.

1.2.2 Ekonomiskt resultat

Upphandlingsmyndighetens totala kostnader för 2022 är 114 309 tkr, jämfört med 105 525 tkr föregående år. Förändringen beror på ett utökat förvaltningsanslag. Bidragsfinansieringen minskade från 6 325 tkr år 2021 till 4 149 tkr år 2022 på grund av två projekt som avslutades under 2021.

Av kostnaderna för 2022 utgör personalkostnader 66 procent, jämfört med 65 procent föregående år. Nominellt motsvarar det en ökning om 7 179 tkr. Det beror på att myndigheten under 2022 har rekryterat fler medarbetare som följd av ett utökat förvaltningsanslag. Kostnader för lokaler har ökat beroende på att myndigheten hyr

externa arbetsplatser inom ett bidragsfinansierat projekt. Det är en kostnad som myndigheten inte hade under 2021.

Avskrivningskostnaderna ökar likt föregående år som följd av fortsatta satsningar på digital utveckling. Avskrivningskostnaderna består främst av myndighetens nya statistikdatabas och digitala tjänster på myndighetens externa webbplats.

Myndigheten redovisar för året ett överskott om totalt 2 734 tkr. Överskottet beror på det utökade förvaltningsanslaget i kombination med tre huvudsakliga faktorer: fördröjning i rekryteringar för kompetensförstärkning, en minskad semesterlöneskuld samt försenade leveranser som i stället kommer att belasta 2023.

Redovisningsstrukturen för 2022 bygger på den struktur som utvecklades 2021 och utgår från myndighetens tre långsiktiga mål. Kostnaderna för det fjärde interna målet har fördelats som overhead på de övriga tre. Fördelningen av utfall analyseras i efterhand och har under 2022 inte styrt budget eller justering efter utfall tertialt. Tabell 4 visar fördelning av intäkter och kostnader för 2020–2022 inom våra tre långsiktiga mål.

Tabell 4. Fördelning av intäkter och kostnader per målområde, tusentals kronor¹

Långsiktigt mål		2020	2021	2022
Effektivisera offentliga affärer	Kostnader	73 555 tkr	75 271 tkr	78 967 tkr
	Anslag intäkter	68 831 tkr	72 936 tkr	78 473 tkr
	Övriga intäkter	4 724 tkr	2 335 tkr	494 tkr
Utveckla förutsättningarna	Kostnader	22 565 tkr	20 416 tkr	20 195 tkr
	Anslag intäkter	22 494 tkr	20 373 tkr	20 151 tkr
	Övriga intäkter	71 tkr	43 tkr	44 tkr
Förändra och skapa framtida lösningar	Kostnader	3 925 tkr	9 837 tkr	15 146 tkr
	Anslag intäkter	3 669 tkr	5 856 tkr	11 104 tkr
	Övriga intäkter	256 tkr	3 982 tkr	4 042 tkr
Totalt	Kostnader	100 045 tkr	105 525 tkr	114 309 tkr
	Anslag intäkter	94 994 tkr	99 165 tkr	109 729 tkr
	Övriga intäkter	5 051 tkr	6 360 tkr	4 580 tkr

Totalt 69 procent av myndighetens kostnader kopplas till målet *Effektivisera offentliga affärer*. I likhet med 2021 är de resursmässigt största uppdragen inom det här målet kriterier och stöd inom hållbarhetsområdet, stöd inom bygg och anläggning samt Frågeservice. Tillsammans står de för nära 50 procent av kostnaderna inom målet. Övriga

¹ En rättning har gjorts i årsredovisningen för 2022 avseende år 2021 års siffror för övriga intäkter från mål 1 till mål 2 om ca 4 tkr.

intäkter inom målet minskade jämfört med 2021 och beror på att flera regeringsuppdrag finansierades genom bidrag.

Verksamhet kopplat till målet *Utveckla förutsättningarna* är bland annat statistik på upphandlingsområdet, vilket stod för 53 procent av kostnaderna inom målet för 2022. Inom projektet har myndigheten utvecklat en statistikdatabas, som sedan 2021 har bidragit till de ökade avskrivningskostnaderna. Annan verksamhet med koppling till målet är uppdraget *Ändamålsenliga inköpsorganisationer (Fi2020/04834)* och myndighetens instruktionsenliga uppdrag att ta fram en rapport om utvecklingen på upphandlingsområdet, tidskriften *Trendens*. Tillsammans stod de för cirka 37 procent av kostnaderna inom målet.

Det tredje målet *Förändra och skapa framtida lösningar* kopplas till regeringsuppdraget om innovation, som stod för 27 procent av de totala kostnaderna inom målet. Även samverkan med externa organisationer och aktörer stod för 27 procent. Omfattningen av arbetet med samverkan externt har ökat under året jämfört med 2021. Det kan kopplas till att samhället öppnades upp mer efter pandemin vilket möjliggjorde fler möten. Jämfört med föregående år ser vi en ökning både nominellt och procentuellt.

2

RESULTATREDOVISNING

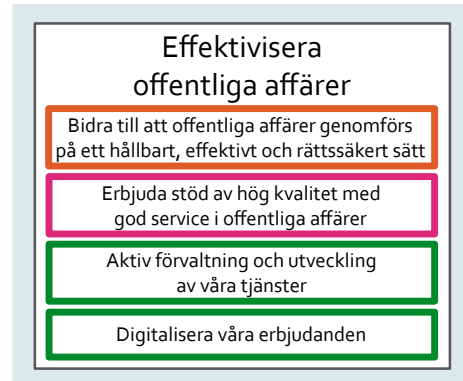
Effektivisera offentliga affärer

2.1 Inledning	21
2.2 Resultatbedömning	21
2.3 Resultatanalys	23
2.4 Leveranser	27

2.1 Inledning

Det långsiktiga målet *Effektivisera offentliga affärer* innebär att Upphandlingsmyndigheten ska bidra till att offentliga affärer genomförs på ett hållbart, effektivt och rättssäkert sätt.

Myndigheten gör det genom att erbjuda stöd av hög kvalitet med god service. Detta erbjudande ska bidra till att upphandlande organisationer och leverantörer kan planera, genomföra, följa upp samt delta i offentliga affärer på ett ändamålsenligt sätt här och nu.

Viktiga förutsättningar för att säkra stöd av hög kvalitet och god service är en aktiv förvaltning och utveckling av stöd och tjänster liksom digitalisering av myndighetens erbjudanden.

Målgrupper för stöd och tjänster i det operativa inköpsarbetet är alla som deltar i en offentlig upphandling. Förvaltning och utveckling av verksamheten förväntas ha effekter på kort sikt. Det gäller exempelvis stöd om tillämpningen av regelverk eller hållbarhets-kriterier. Digitalisering via myndighetens webbplats upphandlingsmyndigheten.se väntas öka tillgängligheten för myndighetens stöd och tjänster.

Målgrupper för stöd och tjänster inom detta målområde är alla som deltar i en offentlig upphandling.

2.2 Resultatbedömning

Aktiviteter som avser bidra till det långsiktiga målet *Effektivisera offentliga affärer* utgjorde fortsatt merparten av myndighetens verksamhet under 2022. Det har också varit den huvudsakliga inriktningen för Upphandlingsmyndighetens uppdrag under myndighetens uppbyggnadsfas.

2.2.1 Aktivt förvalta och utveckla våra tjänster

En förutsättning för god förvaltning av Upphandlingsmyndighetens stöd och tjänster är en kontinuerlig uppdatering utifrån omvärldsanalys, gällande regelverk och återkoppling från myndighetens målgrupper. Vi bedömer att förvaltning och utveckling av tjänster under 2022 i god utsträckning har bidragit till måluppfyllelse.

Myndigheten har fortsatt tillhandahållit stöd med hög kvalitet och fått positiv återkoppling från kunderna till Frågeservice. Trenden för inkommande frågor till Frågeservice är att andelen komplexa frågor ökar vilket indikerar att behovet av grundläggande information tillgodoses av publicerat stöd. Målgruppernas behov och förväntningar på Frågeservice kan sannolikt förändras i takt med att stödet om strategiskt inköpsarbete utvecklas och får spridning.

Myndigheten har uppdaterat en stor mängd kriterier och annat stöd på hållbarhetsområdet, bland annat inom områdena bygg- och anläggning och livsmedel (se vidare kapitel 2.4.2 och 2.4.3). Målgruppsanpassning och fortsatt spridning av befintligt stöd är en förutsättning för att bidra till önskad effekt. Det kommer därför att vidareutvecklas, bland annat kopplat till bygg- och anläggning där vi har haft svårt att nå beställare av byggprojekt. Det är en central målgrupp att nå i branschen och en ny målgrupp för myndigheten.

Hållbarhetskriterierna bedöms i stort vara aktuella, även om myndighetens interna målsättningar om aktualitet inte har nåtts fullt ut. Ytterligare fokus kommer framöver att läggas på att vidareutveckla arbetssätt för mer träffsäker prioritering av inköpsområden och hållbarhetsstöd med stor potential att ge effekt i de offentliga affärerna. Hållbarhetsfrågorna behöver ses utifrån ett helhetsperspektiv eftersom det finns ömsesidiga beroenden mellan dem som ökar komplexiteten och risken för målkonflikter.

Intresset för miljömässiga hållbarhetsfrågor, klimat och miljöspend är fortsatt högt, men vi ser också en ökning inom social hållbarhet, framför allt inom bygg- och anläggningssektorn där myndigheten också har ett uppdrag (Fi2021/03043). Efterfrågan på stöd om krisberedskap, korruption samt arbetslivskriminalitet har ökat under året. Myndigheten har behandlat frågan om arbetslivskriminalitet inom angränsande områden såsom stöd kopplat till arbetsmiljö och arbetsrättsliga villkor samt sociala hänsyn i byggupphandlingar.

Utveckling av Valfrihetswebben, numera ”Hitta LOV-uppdrag”, har ökat tillgängligheten av stöd för leverantörer i offentliga affärer. Annat stöd som riktas till leverantörer är bland annat tillämpningsstöd gällande kontraktsvillkor för hållbara leveranskedjor och för hållbarhetskriterierna. Regeringsuppdraget 2023 pekar på en tydligare inriktning på små företag och idéburna aktörers medverkan i offentliga affärer, vilket riktar fokus på dessa målgrupper i verksamheten.

De nya upphandlingsreglerna på det icke-direktivstyrda området som trädde i kraft den 1 februari 2022 innebar ett omfattande arbete med att uppdatera befintliga webbtexter och sprida information om de nya reglerna i myndighetens kanaler. Upphandlingsmyndighetens kapacitet att ställa om verksamhet för att ta fram stöd om hantering av Ryslandssanktionerna gav stor effekt, med nytt rekord för spridning av stöd. Delar av leveranserna kring upphandlingsrätt och statsstöd har dock försenats. Förseningen är kopplad till brist på resurser inom juridikområdet som beror på problem med kompetensförsörjning.

Den internationella utvecklingen med ökade säkerhetshot och ökade handelshinder kommer sannolikt medföra lagstiftningsåtgärder från EU som påverkar upphandlingsområdet. Det gör att Upphandlingsmyndigheten behöver ha en beredskap att möta förändrade behov. Utifrån erfarenheterna från årets omställning gällande sanktioner har Upphandlingsmyndigheten goda möjligheter att svara upp mot regelförändringar som en konsekvens av den geopolitiska utvecklingen i Sveriges närområde.

2.2.2 Digitalisera Upphandlingsmyndighetens erbjudanden

Efterfrågan på myndighetens digitala stöd ökar kontinuerligt. Under året har vi genomfört en rad tekniska och innehållsmässiga förbättringar inom myndighetens olika digitala tjänster, såsom uppdateringar i Kriterietjänsten, på Upphandlingsmyndighetens externa webbplats, Statistiktjänsten (efter lanseringen) och Frågeportalen. Det går att se en ökning i både användning och relevans för tjänsterna.

Under året har vi genomfört flera utvecklingsinsatser för att öka måluppfyllelsen ytterligare och anpassa verksamheten för att möta legala krav. Vi har genomfört en förstudie för ett så kallat UHM-play för att möjliggöra ett sätt att visa myndighetens filmer och byta ut Youtube till följd av legala ställningstaganden. Vi har valt att frångå Facebook till förmån för LinkedIn och Twitter.

2.3 Resultatanalys

I detta avsnitt presenteras vi resultat och analyser för indikatorer för väsentlig verksamhet som rör användning av Upphandlingsmyndighetens digitala tjänster, efterfrågan på medverkan i olika evenemang och antalet evenemang som myndigheten har medverkat i med koppling till det långsiktiga målet *Effektivisera offentliga affärer*.

2.3.1 Användning av Upphandlingsmyndighetens digitala tjänster

Webbplatsen upphandlingsmyndigheten.se är myndighetens främsta kanal för att stödja utvecklingen av hållbara, effektiva och rättssäkra offentliga affärer. På webbplatsen tillgängliggör vi kunskap, stöd och tjänster för målgrupper på den köpande och säljande sidan av offentliga affärer.

Digitala stöd

Digitala stöd avser bland annat vägledning och lärande exempel. För att redogöra för hur väl myndigheten når ut med stöd på en övergripande nivå är stöden indelade i kategorier. Tabell 5 visar hur många gånger sidorna inom varje kategori har visats och antalet sidor i kategorin.

Tabell 5. Besök på sidor med stöd kopplat till det långsiktiga målet *Effektivisera offentliga affärer* under 2022*

Kategori	Andel av totalt antal sidvisningar		Antal unika sidvisningar		Antal sidor	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stöd i Inköpsprocessen	67 %	67 %	451 889	399 350	162	176
Stöd i hållbart och innovativt inköpsarbete	16 %	15 %	108 242	88 851	170	240
Stöd om statsstöd	5 %	6 %	33 734	33 411	46	57
Stöd i att göra affärer med offentlig sektor	5 %	5 %	31 983	28 201	16	14
Stöd i branschspecifikt inköpsarbete	3 %	4 %	21 199	21 277	68	112

Kategori	Andel av totalt antal sidvisningar		Antal unika sidvisningar		Antal sidor	
Information om offentlig upphandling	3 %	3 %	19 153	17 059	2	4
Stöd om valfrihetssystem	1 %	2 %	8 067	10 744	2	4
Totalsumma	100 %	100 %	674 267	598 893	466	607

* Det saknas information för 2019 och 2020 då den tekniska lösningar för att redovisa resultat på mer detaljerad nivå för våra digitala stöd utvecklades under 2021.

Det digitala stödet om inköpsprocessen har alltjämt flest besök i förhållande till myndighetens stöd i sin helhet inom målet. I sin helhet ligger också nivåerna kvar på samma nivå som föregående år med en minskning på 20 procent för stöd i hållbart och innovativt inköpsarbete, samt 11 procent för information om offentlig upphandling. Vi bedömer att ökningen av antal sidvisningar för stöd om valfrihetssystem är ett resultat av utvecklingen av tjänsten Valfrihetswebben (numera ”Hitta LOV-uppdrag”) under senare delen av 2022.

Kriterietjänsten

Upphandlingsmyndigheten har i uppdrag att ta fram hållbarhetskriterier som stöd till upphandlande organisationer. Kriterierna går att ladda ner från Kriterietjänsten på [upphandlingsmyndigheten.se](https://www.upphandlingsmyndigheten.se).

Tabell 6. Resultat för Kriterietjänsten

Resultatindikator	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal unika sidvisningar	136 672	133 672	163 097	181 083	173 123	179 428
Antal besök	20 903	25 659	28 178	80 348*	71 414	70 015

* I och med att vi uppdaterade Kriterietjänsten 2021 har vi förfinat och uppdaterat filtreringen för de olika kategorierna i tjänsten till mer rättvisande och korrekta data, varför siffrorna visar en större ökning än tidigare år.

Under 2022 uppdaterade myndigheten ett stort antal kriterier (se vidare avsnitt 2.4.3.) Minskning i antal besök på tjänsten med 11 procent mellan 2020 och 2021, ligger kvar på en lägre nivå jämfört med föregående år.

Frågeportalen

Frågeportalen är en del av myndighetens Frågeservice där vi ger stöd inom upphandlingens regelverk, praktik och hållbarhetsaspekter samt inom statsstöd. Frågeportalen är ett forum där vi tillsammans med myndighetens målgrupper skapar innehåll och utbyter kunskap.

Tabell 7. Resultat för Frågeportalen

Resultatindikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal unika sidvisningar	155 012	256 207	351 505	454 657	444 550	450 203*
Antal besök	77 893	138 122	201 027	317 542	298 359	312 133*

*Under april och maj 2022 föreligger data-tapp i tjänsten till följd av scriptproblem i samband med implementeringen av cookie-medgivande. Här visar vi det estimerade resultatet, det vill säga inräknat ett estimat av de två månadernas data-tapp, vilket baseras på jämförbarhet i tidslinjen.

Efterfrågan på stödet i Frågeportalen har ökat jämfört med 2021.

Publicerade frågor och svar i Frågeportalen kompletterar det stöd som erbjuds på Upphandlingsmyndighetens webbplats. Det innebär att Frågeservice via Frågeportalen fyller en viktig funktion i att ge ett så heltäckande stöd som möjligt. Att publicerade inlägg blir lästa i högre utsträckning är en indikation på att svaren är tillgängliga och ändamålsenliga.

I Statskontorets myndighetsanalys av Upphandlingsmyndigheten under 2022 framgick bland annat att 91 procent av respondenterna i Statskontorets undersökning använder publicerade inlägg i Frågeportalen som stöd i sitt arbete. Det är en ökning med 19 procent jämfört med undersökningen som Statskontoret gjorde 2017. Enligt Statskontoret uppgav 80 procent av de respondenter som använt Frågeportalen att det varit till hjälp i ganska eller mycket hög utsträckning, jämfört med endast 43 procent 2017.²

Valfrihetswebben/Hitta LOV-uppdrag

Upphandlingsmyndigheten förvaltar den nationella annonsplatsen för valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV), tidigare kallad Valfrihetswebben. Det är obligatoriskt att annonsera på annonsplatsen för alla statliga myndigheter, regioner och kommuner som infört valfrihetssystem enligt LOV. Syftet med annonsplatsen är att tillhandahålla en tjänst för annonsering av valfrihetssystem som både är enkel för annonsörerna att hantera och som underlättar för leverantörer att hitta affärsmöjligheter. Den senaste versionen av dåvarande Valfrihetswebben togs fram under slutet av 2017 och lanserades i början av 2018.

Under 2022 utvecklade myndigheten Valfrihetswebben. Användartester med såväl annonsörer från offentlig sektor som potentiella leverantörer visade att leverantörer hade låg kännedom om Valfrihetswebben och att namnet var otydligt för dem. Det nya namnet Hitta LOV-uppdrag upplevde leverantörerna som mer passande. Med den uppdaterade tjänsten ska det vara enklare både för annonsörer att lägga ut sina LOV-uppdrag och för företag att söka uppdragen, för att på så sätt bidra till en ökad mångfald av leverantörer inom offentlig sektor.

²² Myndighetsanalys av Upphandlingsmyndigheten 2022:11 Statskontoret, s. 57–59.

Tabell 8. Antal besök på Valfrihetswebben/Hitta LOV-uppdrag**

Resultatindikator	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal unika sidvisningar	63 250*	37 565	34 970	31 070	31 478	32 023
Antal besök	18 013*	12 012	13 003	12 877	14 155	13 666

Källa: Upphandlingsmyndigheten 2020.

* I februari 2018 lanserade vi en helt ny webbplats för Valfrihetswebben med omarbetad struktur och bättre spårning, vilket är förklaringen till hoppet i statistiken.

** I november 2022 beslutades ett namnbyte för tjänsten. Valfrihetswebben blev Hitta-LOV-uppdrag för att tydliggöra för användare.

Genomslaget för Hitta LOV-uppdrag har ökat något sedan 2021 och antalet besök ligger på den förväntade nivån. Målet är att besöksnivån ska öka ytterligare nu när tjänsten omarbetats till att bättre möta leverantörers och potentiella leverantörers behov att hitta affärsmöjligheter hos offentlig sektor.

2.3.2 Efterfrågan på Upphandlingsmyndighetens deltagande och genomförda evenemang

Upphandlingsmyndigheten arrangerade och deltog 2022 i ett stort antal evenemang. Vi följer upp resultatet för att förstå utvecklingen av efterfrågan på och intresset för myndighetens stöd och tjänster. Efterfrågan har varit fortsatt stor inom miljömässig hållbarhet och förfrågningarna om social hållbarhet har ökat. Förfrågningar som rör temat krisberedskap och arbetslivskriminalitet/antikorruption har ökat på de stora mötesplatserna där myndigheten medverkar.

Tabell 9 visar hur många förfrågningar om deltagande som har inkommit och hur många evenemang Upphandlingsmyndigheten har deltagit i med koppling till målet *Effektivisera offentliga affärer*. Tabellen visar också hur många personer myndigheten har nått vid dessa evenemang.

Tabell 9. Resultat för evenemang kopplat till det långsiktiga målet *Effektivisera offentliga affärer*

Resultatindikator	2019	2020	2021	2022
Antal inkomna förfrågningar om deltagande	268	176	196	256
Antal evenemang där myndigheten deltagit	194	115	155	180
Antal deltagare på evenemang	9 996	9 632	10 369	14 339

Den försiktiga uppgången för det långsiktiga målet *Effektivisera offentliga affärer* som syntes under 2021 är nu ett faktum. Antalet förfrågningar och genomförda evenemang har ökat med drygt 30 respektive 16 procent. Antal deltagare har ökat med 38 procent trots en något lägre ökning av genomförda aktiviteter. Resultaten är i nivå med 2019 års siffror, då myndigheten redovisade högst värden för evenemang sedan myndighetens tillkomst. Fler deltagare och åhörare under 2022 har kunnat nås i och med utvecklingen av digitala och hybrida möten.

Det finns en stor och växande efterfrågan på myndighetens deltagande i olika evenemang. För att få ännu större genomslag inom centrala områden kommer arbetet med att

prioritera samverkansinsatser och deltagande i valda områden vidareutvecklas under 2023.

2.4 Leveranser

I detta avsnitt presenteras de resultat som Upphandlingsmyndigheten bedömt vara mest väsentliga utifrån måluppfyllelsen.

2.4.1 Frågeservice

Frågeservice är en tjänst där Upphandlingsmyndigheten besvarar frågor som rör offentlig upphandling och statsstöd. Syftet med tjänsten är att tillhandahålla målgruppsanpassat stöd kring frågor om offentliga affärer direkt till frågeställaren i ett tillgängligt format. Målet är att stödet ska vara så pass utförligt och tydligt att kunden kan fatta egna självständiga beslut. Frågeservice tillhandahålls genom tre primära kanaler: den digitala tjänsten Frågeportalen (se avsnitt 2.3.1), per telefon och via chatt.

Tabell 10. Resultat för Frågeservice

Typ	Resultatindikatorer	2018	2019	2020	2021	2022
Telefon	Besvarade telefonsamtal	2 656	2 903	3 274	3391	2908
	Svarsfrekvens inkomna telefonsamtal*	87 %	87 %	88 %	86 %	91 %
	Genomsnittlig kötid i telefon (minuter)	2,2	2,9	3,8	4,2	2,7
Frågeportal	Besvarade frågor i Frågeportalen	1 846	1 754	1 714	1469	1420
	Svarsfrekvens Frågeportalen*	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
	Genomsnittlig svarstid i Frågeportalen (timmar)**	18	17	23	27	26
Chatt	Antal besvarade chattar***	-	-	1 643	2205	2769
	Svarsfrekvens chatt***	-	-	99 %	99 %	99 %
	Genomsnittlig väntetid i chatten (minuter)***	-	-	1,7	1,2	0,94
e-post	Antal inkomna frågor per e-post	355	631	313	170	128
	Svarsfrekvens e-post*	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

* Svarsfrekvensen beräknas utifrån det totala antalet frågor som kommer in under öppettiderna för respektive kanal.

** Svarstiden är beräknad utifrån antalet timmar som vi ägnar åt att besvara frågor, det vill säga helgfria vardagar klockan 9–17. Beräkningsmetoden visar om vi uppfyller vårt servicelöfte om två arbetsdagar (16 timmar).

*** Chattfunktionen infördes den 3 februari 2020.

Under 2022 har antalet frågor som besvarats av Frågeservice varit på samma nivå som under 2021. Det har skett en förändring i kanalval hos användarna där fler har valt att chatta, medan telefonen och Frågeportalen har använts i lägre utsträckning för att ställa frågor till myndigheten. Det minskade antalet inkomna frågor per e-post ser vi som positivt eftersom vi vill styra frågorna att komma in via Frågeportalen, chatt och telefon. Myndigheten strävar efter så korta svars-, vänte- och kötider som möjligt i dessa kanaler. Samtliga av dessa tider har minskat under året förutom svarstiden i Frågeportalen som fortfarande är något hög. Frågor i Frågeportalen har i snitt besvarats inom tre i stället för

två arbetsdagar. Upphandlingsmyndigheten prioriterar dock alltid kvaliteten på svaren framför snabb återkoppling.

Vi ser en trend de senaste åren där antalet grundläggande frågor minskar och frågornas komplexitet generellt sett ökar. Vår bedömning är att minskningen beror på att information finns lättillgänglig på myndighetens webbplats och i Frågeportalen. De komplexare frågorna berör bland annat ämnen som hur en viss miljöhänsyn, social hänsyn eller annan samhällsnytta kan uppnås utan att upphandlingslagstiftningen åsidosätts. Under 2022 har det nya, förenklade upphandlingsregelverket lett till många frågor till Frågeservice. Det rådande omvärldsläget bedöms till viss del ha bidragit till att fler frågor har berört ändringar av upphandlade avtal och olika avtalsrättsliga aspekter, såsom frågor om prisjusteringar. Ungefär 30 procent av frågorna har ställts av leverantörer medan resten ställts av upphandlande organisationer där kommuner utgör en majoritet.

2.4.2 Stöd inom bygg och anläggning

Regeringsuppdraget att främja minskad klimatpåverkan vid offentlig upphandling av bygg-, anläggnings- och fastighetsentreprenader rapporterades i årsredovisningen för 2021 (Fi2019/01139 och Fi2020/01192). Under 2022 har vissa av de stöd som initierades under 2021 färdigställts och kommunicerats, däribland:

- klimatkrav för bygg-, väg- och anläggningsprojekt
- hållbarhetskriterier för cirkulär masshantering för minskad klimat- och naturpåverkan
- krav på byggnadens energianvändning så att klimatpåverkan minimeras under drift.

Vi har även byggt ut myndighetens webbaserade verktyg för att uppskatta klimateffekten av krav i bygg- och anläggningsupphandling med fler klimatfrämjande åtgärder.

Arbetet med att ta fram klimatkrav för betong har påbörjats och kommer att färdigställas under 2023. Därtill har myndigheten förvaltat befintliga hållbarhetskriterier inom byggområdet. Under året har sammanlagt 112 kriterier inom byggområdet förvaltats. Av dessa har 9 avvecklats och 13 sammanslagits i syfte att målgruppsanpassa och förenkla kriterieadministration.

Regeringsuppdrag att främja sociala hänsyn i upphandling inom bygg- och anläggningssektorn

I september 2021 fick Upphandlingsmyndigheten tillsammans med Boverket ett regeringsuppdrag om att utveckla stöd för att främja sociala hänsyn vid upphandling inom bygg- och anläggningssektorn, i form av villkor för jämställdhet och icke-diskriminering (Fi2021/03043). Den primära målgruppen för detta uppdrag är beställare av byggprojekt.

En behovsanalys genomfördes för att identifiera problem och utmaningar inom byggbranschen kopplat till social hållbarhet hos upphandlade organisationer och leverantörer. Analysen visar bland annat att kunskapen om upphandling som strategiskt verktyg är låg. Målgrupperna saknar i hög utsträckning insikt i att detta är en viktig fråga de äger ansvar

för. Upphandlare i offentliga bygg- och anläggningsprojekt har ofta en mer administrativ roll och kommer in alltför sent i processen och har därför liten påverkan på slutresultatet.

Utifrån insikterna i behovsanalysen har myndigheten tagit fram stöd om vilka områden inom social hållbarhet som går att påverka vid upphandling av bygg- och anläggning, information om jämställdhet i byggbranschen och en icke-diskriminerande arbetsmiljö, samt översiktlig information om arbetslivskriminalitet.

Regeringsuppdrag om att utveckla stöd för kvalitetsaspekter och gestaltad livsmiljö i offentlig upphandling

Under 2022 slutförde Upphandlingsmyndigheten uppdraget att ta fram stöd för att stärka kompetensen kring hur kvalitetsfrågor som avser arkitektur och gestaltad livsmiljö kan tas tillvara vid offentlig upphandling. Vi har färdigställt stöd som beskriver hur beställaren kan arbeta strategiskt för att skapa förutsättningar för de arkitektoniska värden och kvaliteter som beställaren vill ha i slutresultatet i den gestaltade miljön.

Återrapportering om stöd om arbetsrättsliga villkor

Upphandlingsmyndigheten har omfattande stöd för arbetsrättsliga villkor gällande regelverket för arbete som utförs i Sverige och andra länder. Stödet omfattar råd om förberedelser inför upphandling, behövighetsbedömningar, riskbedömningar, underleverantörer, kollektivavtal och uppföljning.

Utifrån den omfattande volymen av kollektivavtalsområden har Upphandlingsmyndigheten prioriterat de områden där särskilda risker förekommer. Under året har myndigheten publicerat särskilda riskbedömningar för ett antal yrkesgrupper och tjänster: byggarbetare, väg- och banarbete, snöskottare på tak, måleritjänster, skogsvårdare, städtjänster, tvätteriarbete, taxiförare, flyttjänster, godsförare, glasmästeriarbete, ventilationsarbete med flera. En del av dessa riskbedömningar har tagits fram inom ramen för regeringsuppdraget om att främja sociala hänsyn inom bygg- och anläggningssektorn (Fi2021/03043).

På Upphandlingsmyndighetens webbplats finns även kontraktsvillkor och arbetsrättsliga villkor baserade på kollektivavtal inom ett antal branscher. Dessa villkor är avstämda med parterna och finns i vår kriteriedatabas färdiga att använda i upphandlingsdokumenten. När det gäller arbetsrätt och arbetsvillkor i andra länder har myndigheten under året tagit fram ett nytt stöd för hållbara leveranskedjor. Stödet kommer att publiceras i början av 2023.

I november inleddes arbetet med att revidera de mallar för arbetsrättsliga villkor som vi har tagit fram till vår databas för hållbarhetskriterier. Revideringen omfattar mallar för kontraktsvillkor, uppföljningsmallar och vägledning. Revideringen kommer att genomföras tillsammans med en referensgrupp i enlighet med myndighetens riktlinjer för hållbarhetskriterier och beräknas vara klart under hösten 2023.

Totalt har Upphandlingsmyndigheten 44 sidor på webbplatsen om arbetsrättsliga villkor. Webbsidorna har haft ca 10 000 besök under 2022. Under 2022 var frågor kopplade till

arbetsrättsliga villkor det mest efterfrågade ämnet inom social hållbarhet hos Frågeservice.

2.4.3 Kriterier och stöd inom hållbarhetsområdet

Upphandlingsmyndigheten har i uppdrag att utveckla hållbarhetskriterier och förvalta dem i en databas. Syftet är att hjälpa upphandlande organisationer att arbeta mer effektivt med hållbarhetsaspekter i sina upphandlingar. Kriterierna bidrar också till en nationell harmonisering av kravställningen, vilket underlättar för leverantörerna när de ska lämna anbud. Under 2022 lanserade myndigheten bland annat kriterier på bygg- och livsmedelsområdet. Vi lanserade och uppdaterade även kriterier för engångstextilier för sjukvården, storköksutrustning samt leksaker, skapandematerial och idrottsmateriel.

Tabell 11. Antal lanserade, uppdaterade, justerade och avvecklade hållbarhetskriterier

Resultatindikator	2018	2019	2020	2021	2022
Antal lanserade hållbarhetskriterier*	56	90	55	55	40
Antal uppdaterade hållbarhetskriterier	17	55	51	67	75
Antal justerade hållbarhetskriterier	148	167	448	290	190
Antal hållbarhetskriterier i databasen	639	647	646	649	640

*Från och med 2018 presenteras kriteriestatistiken enligt myndighetens process för produktutveckling. Lanserade kriterier är detsamma som det som tidigare kallades nya kriterier.

Totalt sett var antalet kriterier på samma nivå som föregående år. Nya kriterier har tillkommit på flera områden, och som en del av den löpande förvaltningen har myndigheten också avvecklat ett antal kriterier. Hållbarhetskriterierna har tagits fram med hjälp av referensgrupper som omfattar specialkompetens från myndigheter, leverantörer, branschorganisationer, miljöorganisationer och andra intressenter.

Upphandlingsmyndigheten samverkar med märkningsorganisationer i syfte att fånga synergieffekter och för att det ska vara lättare att använda märkning i offentlig upphandling. Under 2022 hade vi dialog med flera märkningsorganisationer och svarade på ett antal remisser från organisationerna.

Miljöspendanalys

Under 2022 har myndigheten vidareutvecklat miljöspend, en metod för att analysera de offentliga inköpens miljö- och klimatpåverkan. Myndigheten har publicerat verktyg, metoder och tillämpningsstöd, samt genomfört webbaserade seminarier och föredrag. Vi har också publicerat en rapport för ett pilotprojekt om införande av miljöspendanalys i affärsanalyssystemet hos HBV Allmännyttans inköpsfunktion.

Regeringsuppdrag om cirkulär ekonomi och fossilfri upphandling

Under året fick Upphandlingsmyndigheten i uppdrag av regeringen att stärka och utveckla den offentliga upphandlingen så att den i ökad utsträckning bidrar till omställningen till en cirkulär ekonomi och ett fossilfritt samhälle (M2022/00439). Uppdraget omfattar förstärkt stöd för cirkulär och fossilfri upphandling, samt förslag och genomförande av en handlingsplan. Målet är att bidra till de globala målen för hållbar

utveckling i Agenda 2030 och klimatmålet om nollutsläpp 2045 i enlighet med regeringens klimatpolitiska handlingsplan (proposition 2019/20:65) och strategin för cirkulär ekonomi (M2020/01133).

Uppdraget ska beredas och genomföras i relevanta delar i samverkan med Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Trafikverket, Boverket och andra relevanta organisationer, och forskningsinstitut. Uppdraget spänner över flera år, med slutredovisning i februari 2025.

Under året genomfördes en behovsanalys i syfte att fånga relevanta framgångsfaktorer i handlingsplanen. En samverkansgrupp och referensgrupp har också upprättats. Handlingsplanen lämnades in till Regeringskansliet i december 2022 och genomförandefasen inleddes 2023. Det övergripande målet med handlingsplanen är att öka kunskapen om och användningen av upphandling som ett strategiskt verktyg för att främja en cirkulär ekonomi.

Åtgärderna har delats in under fem fokusområden:

- strategiska förutsättningar
- innovation i upphandling
- stöd i upphandling
- branscher och materialströmmar
- kommunikation och samverkan.

Stöd för hållbar livsmedelsupphandling

Under året har Upphandlingsmyndigheten genom samverkan och förvaltning av befintligt stöd bidragit till att främja den offentliga livsmedelsaffären. Myndigheten har gett stöd till målgrupperna via egna och andras kanaler.

Under 2022 har vi samverkat kring livsmedelsupphandling i flera myndighetsprojekt inom Miljömålsrådets programområde *Samverkan för ett hållbart livsmedelssystem*:

- Ett nytt recept för skolmåltiden
- Beredskapshandbok för den offentliga måltiden
- Syntesarbete för hållbara målbilder.

Myndigheten har även bidragit med upphandlingsperspektiv i Folkhälsomyndighetens arbete med antibiotikasmart kommun och region och Kemikalieinspektionens arbete med att reducera användning av växtskyddsmedel, samt deltagit på olika seminarier och utbildningar.

Primära målgrupper inom livsmedelsupphandling beskrivs ofta med tyngdpunkt på köparsidans politiker, upphandlare och måltidsverksamheter. Andra lika primära målgrupper är dock leverantörssidans grossister och underleverantörer. En viktig del av Upphandlingsmyndighetens uppdrag är därför dialog med leverantörssidans offentliga och privata aktörer för att stärka kravställen och uppföljning av produkter inom offentlig upphandling.

Myndighetens mest konkreta bidrag som direkt stödjer köpare och säljare i den offentliga livsmedelsaffären är förvaltningen av hållbarhetskriterier. Hållbarhetskriterierna inom livsmedel i produktgrupperna *Gemensamma animalier* och *Frukt och grönt* har reviderats under 2022. Produktgruppen *Kyckling och kalkon* är under pågående revidering. Revideringsprocessen inom livsmedelsområdet är omfattande. Hållbarhets-kriterierna inom livsmedel har stor påverkan på marknaden då kriterierna läggs in som artikelinformation i en publik databas där producenter och importörer kan redovisa hållbarhetsprestanda för sina produkter.

Riksrevisionens granskningsrapport

Riksrevisionen gjorde under 2022 en granskning av miljömässig hållbarhet vid statlig upphandling (RiR 2022:25). Den omfattar bland annat hur Upphandlingsmyndighetens stöd kring hållbarhet uppfattas och används. I rapporten framkommer det att myndigheten har ett väl utformat hållbarhetsstöd som väl möter de statliga myndigheternas behov.

2.4.4 Stöd om nya regler på upphandlingsområdet

Den 1 februari 2022 började nya förenklade regler för offentliga upphandlingar under EU:s tröskelvärden att gälla i lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFS). Dessa regelförändringar medförde ett omfattande behov av revidering av myndighetens befintliga stöd samt informationsinsatser kring de nya reglerna. Intresset kring regelförenklningar har varit stort hos våra målgrupper. Ett webbsänt seminarium i början av 2022 kom att bli Upphandlingsmyndighetens hitintills mest besökta externa aktivitet med närmare 3 000 deltagare och 16 000 visningar i efterhand.

Den 1 juli 2022 började nya regler om överprövning att gälla i upphandling. Reglerna innebär bland annat att domstolarna ska hantera upphandlingsmål skyndsamt och införande av så kallade preklusionsfrister i överprövningsmål. Samtidigt infördes även uttryckliga tidsgränser i LOU, LUF och lagen om upphandling av koncessioner (LUK) vid beslut om uteslutning av en leverantör på grund av brott eller missförhållanden i övrigt. Även dessa regeländringar har medfört att myndigheten har uppdaterat befintligt stöd samt informerat om ändringarna i olika kanaler.

2.4.5 Stöd för tillämpning av sanktioner

EU beslutade till följd av Rysslands krig mot Ukraina om en rad sanktioner mot Ryssland och Belarus. I april i år infördes nya sanktioner som bland annat innebär ett förbud mot tilldelning och fullgörande av kontrakt med ryska företag. Upphandlingsmyndigheten ställde om verksamheten och publicerade i början av maj ett nytt stöd om tolkning och tillämpning av de sanktioner som är viktigast ur ett upphandlingsperspektiv. Stödet uppdaterades i oktober 2022. Myndigheten har under året även medverkat vid ett antal konferenser och seminarier där sanktionerna har diskuterats, samt har besvarat frågor om sanktionerna genom Frågeservice.

2.4.6 Stöd och vägledning om statsstöd

Arbetet med vägledning till kommuner och regioner om statsstödsfrågor har under 2022 fokuserat på bostadsområdet. Under året har Upphandlingsmyndigheten kommunicerat och föreläst om myndighetens nya stöd om marknadskompletterande investeringar i bostäder på svaga bostadsmarknader. Vi har även påbörjat ett arbete med att ta fram vägledning för markförsäljning för bostadsbyggande och utreder behovet av vägledning om marknadskompletterande bostadsbyggande på orter med snabb tillväxt.

Statsstödsfrågor kan aktualiseras när kommunala och regionala åtgärder prövas rättsligt. I ett nytt stöd har Upphandlingsmyndigheten därför sammanställt information om vad som gäller vid återkrav av olagligt statsstöd, tillsyn av statsstödsreglerna och statsstödsfrågor i domstol. En vanlig statsstödsfråga rör tillämpningen av förordningen om stöd av mindre betydelse. Vi har uppdaterat vår information om hur kommuner och regioner kan tillämpa denna förordning.

Myndigheten får märkbart fler statsstödsfrågor via Frågeservice vilket tyder på att kännedomen om myndighetens vägledningsfunktion ökar. Vi har besvarat ett antal statsstödsrelaterade remisser och deltagit i en referensgrupp om tredjelandssubventioner, samt genomfört digitala och fysiska föreläsningar hos kommuner och regioner.

2.4.7 Mindre omfattande leveranser

Hållbara leveranskedjor

Upphandlingsmyndigheten har under 2022 reviderat stöd om kontraktsvillkor för hållbara leveranskedjor. Arbetet har genomförts i nära samarbete med Adda inköpscentral och regionernas kansli för hållbar upphandling. Stödet omfattar kontraktsvillkor om tillbörlig aktsamhet för hållbarhet, uppföljningsmallar och vägledning. Syftet är att säkerställa att leverantörer har policyer och processer för att identifiera, förhindra, begränsa och gottgöra negativ påverkan på människor, miljö och samhälle i den egna verksamheten och i leveranskedjorna. Tillvägagångssättet bygger på internationellt erkända ramverk för hållbart företagande. Vi har samtidigt utvecklat stöd om uppföljning och sanktionsmöjligheter.

Stöd i upphandling av samhällsviktig verksamhet

Regeringsuppdraget om stöd i upphandling av samhällsviktig verksamhet avslutades 2021 (Fi2019/03819/OU). Under 2022 har Upphandlingsmyndigheten medverkat i en rad seminarier och konferenser på temat för att sprida myndighetens stöd och informera om vikten av att upphandlande organisationer integrerar krisberedskapsaspekter i inköpsverksamheten. Upphandlingsmyndigheten har även haft en expert i Vaccinutredningen (S 2020:07), som avslutar sitt arbete vid årsskiftet 2022/2023.

Arbetslivskriminalitet i offentlig upphandling

Arbetet med att motverka arbetslivskriminalitet i offentlig upphandling är en angelägen och växande fråga för Upphandlingsmyndigheten. Under året har myndigheten bland annat deltagit i regeringens rundabordssamtal om att motverka oseriösa aktörer i offentlig upphandling. Myndigheten har även en expert i utredningen *Effektiv och tillförlitlig kontroll av leverantörer vid tilldelning av offentliga kontrakt* (dir. 2022:50).

Utredningen ska bland annat föreslå ett effektivt och tillförlitligt system för leverantörskontroll i samband med offentlig upphandling. Därutöver samverkar myndigheten kontinuerligt med andra aktörer inom området.

Arbete inom ramen för strategin för funktionshinderspolitiken

Upphandlingsmyndigheten har i uppdrag att följa upp utvecklingen inom området offentlig upphandling i relation till det funktionshinderspolitiska målet. I uppföljningen av den nationella upphandlingsstrategin ingick i år enkätfrågor om hur upphandlande organisationer ställer krav på tillgänglighet och hur dessa följs upp.

Upphandlingsmyndigheten har under året deltagit i arbete med Myndigheten för delaktighets webbutbildning Delaktighetsguiden, för att förklara vikten av att offentlig sektor upphandlar varor, tjänster och byggtreprenader som kan användas av alla. Vi har även tagit fram ett stöd om universell utformning i regeringsuppdraget om hur kvalitetsfrågor som avser arkitektur och gestaltad livsmiljö kan tas tillvara vid offentlig upphandling. Stödet visar hur upphandlande organisationer kan säkerhetsställa att byggda miljöer kan användas av alla och hur de i ett tidigt skede av upphandlings- och byggprocessen behöver tänka på mångfald och därför tillämpa principen om universell utformning.

Upphandlingsmyndighetens ambition är att integrera tillgänglighetsperspektivet i myndighetens upphandlingsstöd. Tillämpningen av tillgänglighetsperspektiv i utvecklingen av kriterier för att upphandla leksaker och hobbymaterial visade på behovet av att lyfta sådana frågor tidigt för att styra hållbarhetskrav i upphandlingar. Kriterierna för leksaker och hobbymaterial har därför kompletterats med ett stöd som bland annat belyser detta. Stödet tar upp vikten av ett genomtänkt sortiment samt hur frågor om barns rättigheter, jämställdhet och tillgänglighet kan hanteras i behovsanalysen.

Upphandlingsmyndigheten arbetar även med kunskapshöjande insatser internt. I myndighetens likabehandlingsplan ingår att främja lika möjligheter för personer med funktionsnedsättning.

Utveckling av digitala tjänster på Upphandlingsmyndighetens webbplats följer den internationella standarden Web Content Accessibility Guidelines (WCAG). Myndighetens intranät har vissa brister när det gäller tillgänglighet som behöver omhändertas. Filmer och annat rörligt material som har producerats under året har textats och syntolkats.

Regeringsuppdrag Klimatanpassad upphandling

Upphandlingsmyndigheten har i uppdrag att bistå Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) genom att bidra med kunskap om offentlig upphandling, i syfte att stödja myndigheter som omfattas av förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete. Tillsammans med SMHI har vi under året publicerat en vägledning för att bedöma om anpassningar till ett förändrat klimat behöver beaktas i upphandlingar.

Bistå Miljömålsrådet

Regeringen har inrättat Miljömålsrådet för att stärka myndigheters roll i genomförandet av miljöpolitiken. Rådet består av 18 myndigheter som ses som strategiskt viktiga för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. Upphandlingsmyndigheten är en av dessa myndigheter.

Under 2022 har Upphandlingsmyndigheten arbetat inom programområdet *Staten går före*, genom samverkansåtgärden *Skapa förutsättningar för beställarnätverk* (se vidare i avsnitt 4.2.1 Ökad innovation i upphandling för att lösa samhällsutmaningar).

Vi har även deltagit i delområdet *Hållbara event* i samverkan med Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Kemikalieinspektionen, Energimyndigheten, Vinnova och Länsstyrelsen Kronoberg. En potentialanalys har genomförts för hållbara möten och konferenser i staten, vilket berör ett stort antal inköpsområden. Analysen visade på potentialen i mer systematisk samverkan för att kunna utveckla hållbarare affärer inom staten som bidrar till de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030.

Under hösten har planering av programområden för perioden 2023–2026 genomförts och Upphandlingsmyndigheten deltar i två av dessa:

- *Cirkularitet i klimatomställningens materialflöden*, som fokuserar på materialförsörjning, återvinning samt att undvika framtida miljöproblem kopplat till solceller, vindkraftverk och batterier.
- *Samverkan för ett hållbart livsmedelssystem*, som syftar till att utveckla myndigheternas samverkan och arbetssätt för att underlätta för näringsliv och andra relevanta aktörer att agera för ett hållbart livsmedelssystem.

3

RESULTATREDOVISNING

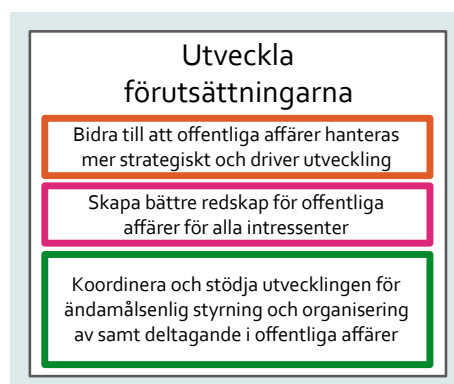
Utveckla förutsättningarna

3.1 Inledning	37
3.2 Resultatbedömning	37
3.3 Resultatanalys	39
3.4 Leveranser	41

3.1 Inledning

Det långsiktiga målet *Utveckla förutsättningarna* innebär att Upphandlingsmyndigheten ska bidra till att offentliga affärer hanteras mer strategiskt och driver utveckling.

Myndighetens strategi är att främja den långsiktiga utvecklingen med måluppfyllelse på längre sikt. Målgrupper inom detta målområde är beslutsfattare och ledning hos upphandlande organisationer, bransch- och intresseorganisationer samt leverantörer.

Myndighetens arbete inom detta mål består av att koordinera och stödja utvecklingen för ändamålsenlig styrning och organisering av offentliga affärer samt att stödja och främja brett deltagande i offentliga affärer, för den säljande och köpande sidan i den offentliga affären. Vi gör det bland annat genom att främja kompetensdelning och erfarenhetsutbyte mellan aktörer som kommit olika långt, tillhandahålla redskap som möter våra målgruppers utmaningar, samt tillhandahålla och kommunicera statistik och analys om de offentliga inköpen.

3.2 Resultatbedömning

3.2.1 Stödja kompetensutveckling och tillhandahålla redskap som möter målgruppers utmaningar

Upphandlingsmyndighetens kapacitet att tillhandahålla redskap under 2022 har varit begränsad, vilket har påverkat måluppfyllelsen negativt. Bedömningen är dock att vi har tagit viktiga steg under 2022 för att skapa förutsättningar för främjandet av träffsäkra offentliga affärer och därmed på sikt öka måluppfyllelsen. Myndighetens förutsättningar att nå ut till målgruppen beslutsfattare är väsentligt annorlunda jämfört med förutsättningarna att nå målgrupperna för det operativa inköpsarbetet. I februari lämnade myndigheten in rapporten för regeringsuppdraget att stimulera utvecklingen av ändamålsenliga inköpsorganisationer (Fi2020/04834) till regeringen. I samband med detta har bland annat stöd för att utveckla ändamålsenliga organisationer samt en modell för det offentliga inköpssystemet (se figur 2) publicerats på Upphandlingsmyndighetens webbplats.

Ändamålsenliga och träffsäkra inköp grundar sig bland annat på att upphandlande organisationer löpande analyserar marknaden och behov, ställer och följer upp hållbarhetskrav samt följer upp avtal och måluppfyllelsen i offentliga affärer. För att följa utvecklingen har myndigheten under året utvecklat indikatorerna för uppföljningen av den nationella upphandlingsstrategin. Vi har samtidigt utvecklat och tillhandahållit ett självskattningsverktyg för upphandlande organisationer så att dessa enklare kan följa upp och analysera sin prestation.

Utvecklingen hos de upphandlande organisationerna är ett viktigt underlag för Upphandlingsmyndighetens målstyrning och strategiska prioriteringar. En analys av den

nationella upphandlingsenkätens resultat ger, tillsammans med myndighetens statistikrapporter, ett unikt underlag för databaserad analys och kunskap om utvecklingen på upphandlingsområdet. Vi tillgängliggör och sprider denna kunskap genom myndighetens påverkansarbete, i samverkan, i nationella och internationella forum samt via egna kanaler. I dagsläget är det för tidigt att bedöma måluppfyllelsen av dessa insatser.

Stöd och tjänster inom målområdet *Utveckla förutsättningarna* är under utveckling. Detta speglas också av nivån på spridningen av myndighetens erbjudande. Förfrågningar om myndighetens deltagande på evenemang inom målområdet ligger på en relativt konstant nivå men antalet deltagare från målgrupperna är generellt lågt. Utmaningen att nå målgrupperna har försvårats ytterligare med anledning av omvärldsfaktorer under 2022 med valår, förändrade prioriteringar i och med efterhanteringen av pandemin och det nya geopolitiska läget. Vår bedömning är att i takt med att myndighetens erbjudande inom målområdet utvecklas och sprids kommer också strategisk samverkan och nya forum för dialog öka framgent.

Förflyttningen som upphandlade organisationer behöver göra för en mer ändamålsenlig hantering av inköp ställer nya kompetenskrav hos Upphandlingsmyndigheten. Insatserna inom målområdet ställer också krav på att vi etablerar en uppdaterad bild av myndighetens roll och att vi balanserar myndighetens resurser mellan efterfrågan på stöd och att främja utvecklingen av offentlig upphandling.

3.2.2 Erbjuder statistik om de offentliga inköpen

Den 1 juli 2020 fick Sverige en ny lag (2019:668) om upphandlingsstatistik. Lagen skapar förutsättningar för att samla in uppgifter om offentliga upphandlingar och att publicera mer tillgänglig statistik. Den nya lagen innebär att upphandlingar ska annonseras i registrerade annonsdatabaser som är skyldiga att lämna uppgifter till den myndighet som har huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet.

Under året har Upphandlingsmyndigheten producerat statistik- och analysartiklar bland annat om

- värdet på de offentliga upphandlingarna
- annonserade valfrihetssystem
- yrkesgruppen inköpare och upphandlare
- innovationsupphandling
- överprövning av upphandling
- brister i efterannonseringen av upphandlingar
- konkurrens i offentliga upphandlingar.

Upphandlingsmyndighetens statistik- och analysartiklar sprids via myndighetens kanaler och olika evenemang där vi deltar. Vi har under året skapat förutsättningar för att hantera regelförändringar som påverkar förvaltningen av statistiktjänsten, införande av EU:s nya standardformulär för annonsdatabaser eForms och krav på myndigheter att tillhandahålla öppna data.

De regelförenklingar på upphandlingsområdet som infördes under 2022 minskar den annonsbaserade statistikens relevans. Hur regelförenklingar påverkar möjligheten att analysera statistik, och därmed utvecklingen på upphandlingsområdet, behöver alltjämt vara en fråga i vår dialog med Regeringskansliet. Tillgängliggörande av analyser och påverkansinsatser på statistikområdet har under året varit begränsad. Statistikkens utmaningar vid statistikinsamlingen, tillsammans med möjligheten att följa upp inköpsvärden i upphandlingsstatistiken, är centrala frågor för vår dialog med Regeringskansliet.

Digitalisering av data ger Upphandlingsmyndigheten stora möjligheter att utveckla statistik och analys. Men även om digitalisering innebär effektiviseringar och kostnadsbesparingar på sikt, förutsätter utvecklingen investeringar i både system och human kapital för att utveckla uppdraget som statistikmyndighet.

Vi bedömer att myndigheten framöver behöver intensifiera arbetet med ökad dialog och kunskapsöverföring om frågorna som rör ändamålsenliga inköpsorganisationer och träffsäkra inköp. Därtill behöver myndigheten vidareutveckla metoder och stöd för analys av de offentliga inköpsens miljö- och klimatpåverkan.

Ansvar för effektiva offentliga affärer ligger hos ledning och beslutsfattare i offentliga inköpsorganisationer. Dessa målgrupper är särskilt viktiga i myndighetens fortsatta arbete. Ett annat prioriterat område är samverkan med näringslivsorganisationer, offentliga inköpsorganisationer och intresseorganisationer.

3.3 Resultatanalys

I detta avsnitt presenteras resultat och analyser av indikatorer för väsentlig verksamhet kopplad till användningen av myndighetens digitala tjänster, efterfrågan på myndighetens medverkan i olika evenemang och antalet evenemang som vi har medverkat i med koppling till det långsiktiga målet *Utveckla förutsättningarna*.

3.3.1 Användning av Upphandlingsmyndighetens digitala tjänster

Upphandlingsmyndigheten koordinerar och stödjer utvecklingen av ändamålsenlig styrning och organisering av offentliga affärer, genom att bland annat tillhandahålla digitala tjänster som upphandlande organisationer och leverantörer kan använda för att hantera sina offentliga affärer mer strategiskt. Tjänsterna består främst av information och vägledning på Upphandlingsmyndighetens webbplats.

Digitala stöd

Stödet är indelat i kategorier för att följa upp spridningen av stöd på en övergripande nivå. Tabell 12 visar hur många gånger sidorna inom varje kategori har visats och antalet sidor i kategorin.

Tabell 12. Besök på sidor med stöd kopplat till det långsiktiga målet *Utveckla förutsättningarna* under 2022*

Kategori	Andel av totalt antal sidvisningar		Antal unika sidvisningar		Antal sidor	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022*
Stöd i att styra och samordna inköpsverksamhet	75 %	53 %	21 977	25 615	29	42
Stöd i digital inköpsprocess	14 %	8 %	4 154	3 717	15	15
Statistik om offentlig upphandling	11 %	39 %	3 303	18 953	9	42
Totalt	100 %	100 %	29 434	48 285	53	99

* Det saknas information för 2019 och 2020 då den tekniska lösningen för att redovisa resultat på mer detaljerad nivå för myndighetens webbstöd utvecklades under 2021.

* År 2022 tillkom ett flertal sidor i och med Statistiktjänsten och tidigare rapporter inom statistik som inte var redovisade 2021.

Det totala antalet sidor för stöd inom detta målområde har nästan fördubblats. Statistiktjänsten lanserades under året, vilket har bidragit till en stor ökning för såväl antalet sidor som intresset för området statistik om offentlig upphandling. Webbstöd för strategiskt inköpsarbete utvecklades sent under året och har gett utfall på indikatorn med en ökning på 16 procent.

Strategikollen

Strategikollen är Upphandlingsmyndighetens digitala tjänst med vilken upphandlande organisationer kan uppskatta hur väl de arbetar mot inriktningsmålen i den nationella upphandlingsstrategin i sin inköpsverksamhet.

Tabell 13. Resultat för Strategikollen

Resultatindikatorer	2020	2021	2022
Antal unika sidvisningar	10 918	2 492	4676
Antal besök	3 543	901	1746

Antalet som tagit del av Strategikollen har ökat igen efter nedgången föregående år. Det har skett en dubbling av sidvisningar och besök. Vi bedömer att ökningen från föregående år kan förklaras av att myndighetens insatser kring strategiskt inköpsarbete har genererat mer intresse hos myndighetens målgrupper i kombination med att vi har gjort tjänsten tillgänglig på webbplatsens startsida.

3.3.2 Efterfrågan på Upphandlingsmyndighetens deltagande och genomförda evenemang

Upphandlingsmyndigheten arrangerar och deltar i olika evenemang för att nå ut med kunskap om hur de offentliga affärerna kan hanteras mer strategiskt och driva utveckling.

Tabell 14. Resultat av evenemang kopplat till det långsiktiga målet *Utveckla förutsättningarna*

Resultatindikator	2019	2020	2021	2022
Antal inkomna förfrågningar om deltagande	45	52	35	40
Antal evenemang där myndigheten deltagit	32	35	32	34
Antal deltagare på evenemang	1383	2185	3014	1452

Under 2022 ser vi en försiktig uppgång med 14 procent i antalet inkomna förfrågningar jämfört med föregående år. Efterfrågan är dock fortsatt något lägre jämfört med 2020, då myndigheten hade flest förfrågningar inom detta målområde. Vi ser redan nu en viss ökning av inkomna frågor som berör offentlig upphandling på ledningsnivå. Under senare delen av året har myndigheten fått ett flertal förfrågningar kring ändamålsenlig organisering och inköp med beslutsfattare som målgrupp.

Nedgången av antalet deltagare på evenemang inom detta målområde är stor, 52 procent jämfört med 2021. Vi tror att det delvis beror på att arrangörer inte lyckats få målgruppen beslutsfattare att komma till mötesplatser i lika stor utsträckning. Det kan bland annat bero på förändrade prioriteringar hos upphandlande organisationer på grund av det nya geopolitiska läget.

Under året har myndigheten fört samtal om inköpsstyrning i upphandlande organisationers ledningssystem och hur strategiska inköp kan bidra till god ekonomisk hushållning i kommuner och regioner. Vi hade även ett flertal välbesökta evenemang med Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Svenskt Näringsliv på temat kategoristyrning för att bidra till större samhällsnytta.

3.4 Leveranser

Detta avsnitt handlar om de resultat som Upphandlingsmyndigheten har bedömt vara viktigast eftersom de i högst grad bidrar till måluppfyllelse.

3.4.1 Regeringsuppdrag om ändamålsenliga inköpsorganisationer och träffsäkra offentliga inköp

För att den offentliga upphandlingen ska kunna användas som ett strategiskt verktyg för verksamhetsutveckling och hållbar samhällsutveckling behövs ändamålsenliga inköpsorganisationer. Att genomföra upphandlingar som möter mål för både verksamhet, hållbarhet, effektivitet och krisberedskap förutsätter bland annat gediget förarbete inför upphandlingar, att specialistkompetens deltar och att avtalen följs upp. I tidigare studier har vi identifierat att dessa viktiga förutsättningar saknas i många upphandlande organisationer.

För att stimulera etableringen av ändamålsenliga inköpsorganisationer har myndigheten under året publicerat ett stöd om ändamålsenliga inköpsorganisationer och träffsäkra upphandling. Stödet bygger på modellen för ändamålsenliga inköpsorganisationer som publicerades i myndighetens rapport *2022:1 Att stimulera etableringen av ändamålsenliga inköpsorganisationer*. Stödet innehåller rekommendationer om hur inköpsstyrningen bör integreras i upphandlande organisationers ledningssystem och hur ansvar bör

fördelas mellan inköpsfunktionen och verksamheten i inköpsprocessen. Det innehåller även målmodellen för träffsäker upphandling och en systemmodell för det offentliga inköpssystemet (se figur 2).

Under 2022 har vi genomfört den nationella upphandlingsenkäten. I den har myndigheten följt upp användningen av framgångsfaktorer för träffsäker upphandling, hinder och förutsättningar för träffsäker upphandling samt hur ändamålsenliga de offentliga inköpsorganisationerna är. För att kunna ge en bild av båda sidorna av offentliga affärer har vi även genomfört en enkätstudie för leverantörer och följt upp deras upplevelser av offentlig upphandling. Analys av enkäten levereras under våren 2023. Vi har också tagit fram en digital lösning för att tillgängliggöra resultaten för de upphandlande organisationer som deltog i enkäten och en guide för hur resultaten kan bedömas. Syftet är att stödja inköpschefer i att bedöma vilka utvecklingsinitiativ som de bör föreslå att den upphandlande organisationens ledning ska prioritera.

Upphandlingsmyndigheten har under året förmedlat budskap om vikten att etablera ändamålsenliga inköpsorganisationer och hur det kan göras vid olika evenemang. Läs mer i avsnitt 3.3.2.

3.4.2 Statistiktjänsten

Från och med 1 januari 2021 ansvarar Upphandlingsmyndigheten för en statistikdatabas där uppgifter från alla annonser om upphandling samlas in. Att vi är statistikmyndighet innebär att vi meddelar föreskrifter för annonsdatabaserna samt utvecklar, förvaltar och sprider statistik om offentlig upphandling.

Syftet är att skapa ett faktabaserat underlag för att främja utveckling av den offentliga affären, kunna fatta politiska beslut samt driva debatt om en stor och viktig del av den svenska ekonomin. Statistiken på upphandlingsområdet ger kunskap om vem som köper vad, från vem, för hur mycket samt hur upphandlingsregelverket och olika rättsmedel på området tillämpas.

Relevant och tillgänglig statistik av hög kvalitet är användbar för olika intressenter, bland annat upphandlande organisationer och leverantörer men även riksdag och regering med departement och myndigheter. Därutöver används statistiken av exempelvis media, forskare och företrädare för intresse- och branschorganisationer.

Vår bedömning är att statistik ger bättre förutsättningar för styrning och uppföljning för hela den offentliga sektorn. Upphandlande organisationer och leverantörer kan använda statistiken för analyser som ligger till grund för faktabaserade beslut i inköps- och anbudsarbetet. Det leder till bättre offentliga affärer och i förlängningen ökad samhällsnytta.

Inom ramen för uppdraget som statistikmyndighet slutförde vi under 2022 arbetet med att inrätta den nationella statistikdatabasen på upphandlingsområdet. Databasen lanserades under våren tillsammans med myndighetens nya statistiktjänst. Under året publicerades flera nya statistikprodukter i tjänsten. Vi publicerade bland annat statistik om upphandlingar, valfrihetssystem och överprövning av upphandling.

Tabell 15. Resultat av statistiktjänsten inklusive statistikdatabasen

Resultatindikator	2022*
Antal unika sidvisningar	18 146 **
Antal besök	8 803 **

*Statistiktjänsten lanserades mars 2022.

**Under april och maj 2022 finns ett data-tapp i tjänsten till följd av scriptproblem i samband med implementeringen av cookie-medgivande. Här visar vi resultatet för besök inklusive en estimering, det vill säga en uppskattning, av besök under två månader, vilket baseras på jämförbarhet i tidslinjen.

Statistiktjänsten lanserades i slutet av mars 2022. Under året har tjänsten haft cirka 18 146 unika sidvisningar och cirka 9 300 besök. Detta inkluderar dock inte återkommande användare av statistiken. Användare tar del av statistiken både i form av artiklar och data i statistikdatabasen. Databasen möjliggör för användaren att ladda ner data och att ta del av den i olika format. Under året har teknisk utveckling skett för att möjliggöra publicering av ytterligare innehåll. Vi bedömer att intresset för tjänsten kommer att öka i takt med att mer statistik och analyser publiceras samt att kännedomen om tjänsten och möjligheterna med denna ökar.

Under 2022 har myndigheten analyserat datakvaliteten i den nationella statistikdatabasen. Bedömningen är att det finns stora brister som påverkar myndighetens möjligheter att publicera kvalitetssäkrad statistik som baseras på uppgifter från annonser om upphandling. Våra analyser visar att annonseringen av upphandlingar i Sverige är bristfällig. Annonserna innehåller ofta ofullständiga uppgifter och efterannonser saknas ofta helt. Detta resulterar i bristande datakvalitet och mindre användbar statistik. Under året har myndigheten därför genomfört omfattande kommunikationsinsatser riktade till upphandlande organisationer för att säkerställa korrekt annonsering. Vi bedömer dock att dessa insatser inte har gett något större resultat. Den enskilt viktigaste åtgärden för att förbättra annonseringen i Sverige, och i förlängningen upphandlingsstatistikens kvalitet, bedöms vara ett införande av en nationell annonsstandard. Även åtgärder som förbättrar efterannonseringen i Sverige behöver vidtas.

Vidare är myndighetens bedömning att statistiken på upphandlingsområdet måste kompletteras med en insamling av inköpsvärden för att bidra till önskat värde och effekt. Statistik baserad på upphandlingsannonser kommer aldrig ensamt att kunna möta behovet av kunskap om Sveriges offentliga affärer. Regeringen gav 2018 Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att genomföra en förberedande studie om vilka uppgifter om inköpsvärden som är möjliga och lämpliga att samla in som underlag för nationell inköpsstatistik (Fi2018/01786/OU). Inom ramen för regeringsuppdraget lämnade vi förslag på hur insamlingen av inköpsvärden fortsättningsvis kan utformas. Uppdraget redovisades till regeringen 2019 men har ännu inte resulterat i några lagstiftningsåtgärder.

3.4.3 Mindre omfattande leveranser

Förberedelser för införande av eForms

Under 2023 ska EU:s nya standardformulär för offentlig upphandling, eForms, implementeras i Sverige. Införandet av eForms innebär att Upphandlingsmyndigheten behöver anpassa statistikinsamlingen från registrerade annonsdatabaser till de nya

standardformulären. Arbetet inleddes under 2022 och innebär bland annat att uppdatera föreskrifter och tekniska specifikationer samt att anpassa olika data- och analyslager samt så kallade BI-rapporter som används i statistikproduktionen.

Att insatserna kräver en viss kalendertid är kopplat till remisshanteringen av föreskrifterna när det gäller lagkrav och tekniska regler som måste notifieras till Europeiska kommissionen för att medlemsstater ska ges tillfälle att lämna synpunkter. Notifieringen innebär att en tre månaders frysperiod inträder, och först därefter får föreskrifterna och tillhörande teknisk dokumentation beslutas. En potentiell risk är att det vid remitteringen eller notifieringen framkommer synpunkter som gör att föreskriftsändringarna och ändringarna i den tekniska dokumentationen inte kan beslutas enligt tidsplan. Det skulle i sin tur försena den digitala statistikinsamlingen av uppgifter från och ur annonser som behöver förändras när eForms blir obligatorisk att använda vid all annonsering över tröskelvärdena den 25 oktober 2023. Myndighetens bedömning är dock att den potentiella risken är låg.

Digitalisering och öppna data

Lagen om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data (2022:818) trädde i kraft den 1 augusti 2022. För att möta dessa lagkrav har Upphandlingsmyndigheten under året bland annat identifierat vilka datamängder som är lämpliga att tillgängliggöra samt utforskat vägval för hur öppna data kan göras tillgängligt genom exempelvis köp av en tjänst. Under 2023 planerar vi att tillgängliggöra statistikdatabasen som öppna data.

RU Behörig myndighet enligt EU-förordningen om gemensam digital ingång

Upphandlingsmyndigheten är behörig myndighet enligt EU-förordningen om gemensam digital ingång. Vi har med anledning av detta deltagit i det nationella arbetet med att genomföra förordningen sedan hösten 2019. Under 2022 har arbetet framför allt handlat om att analysera vilken betydelse förordningen får inom upphandlingsområdet när de sista delarna i förordningen ska vara genomförda till den 12 december 2023.

Europeisk standard inom offentlig upphandling

Under 2022 har en europeisk standard inom offentlig upphandling beslutats och publicerats, (SS-EN 17687:2022 - Offentlig upphandling - Integritet och ansvarighet - Krav och vägledning). Standarden är initierad och finansierad av EU-kommissionen. Sverige har lett det internationella arbetet och Upphandlingsmyndigheten har, som ordförandeskapet i Sveriges tekniska kommitté, bidragit till framtagandet av standarden.

Arbetet mot korruption är en central samhällsfråga och ett av målen för hållbar utveckling i Agenda 2030. Standarden är en del i arbetet att öka marknads förtroende för offentlig upphandling och ett verktyg för upphandlande organisationer att skapa tydlig styrning och organisering när det gäller integritet, transparens, ansvar och riskhantering. Standarden publicerades i augusti 2022.

4

RESULTATREDOVISNING

Förändra och skapa framtida lösningar

4.1 Inledning	46
4.2 Resultatbedömning	46
4.3 Resultatanalys	47
4.4 Leveranser	50

4.1 Inledning

De offentliga affärerna ska bidra till att möta välfärds- och samhällsutmaningar, inklusive en cirkulär och fossilfri omställning och bidra till de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030. Upphandlingsmyndigheten ska verka för att ställa om offentliga affärer så att de snabbare möter samhällsutmaningar.

Myndigheten stöttar den långsiktiga utvecklingen genom att stödja etableringen av relevanta nätverk, främja ökad innovation i upphandling för att lösa samhällsutmaningar, bidra med kunskap till regel- och policyutveckling samt främja forskning på upphandlingsområdet. Målgrupper är beslutsfattare på nationell och internationell nivå och de som finansierar forskning inom området innovation genom offentliga affärer.

4.2 Resultatbedömning

4.2.1 Ökad innovation i upphandling för att lösa samhällsutmaningar

Under 2022 har verksamheten inom detta målområde främst omfattat utvecklingen av den nya arenan för innovation i offentlig upphandling (Afori), myndighetens påverkansarbete för den rättsliga utvecklingen inom upphandlingsområdet och proaktiva insatser i media. Genom fördjupad samverkan kring Energimyndighetens arbete med strategiska beställarnätverk har vi även tillgängliggjort stöd, kunskap och lärande om hur beställarnätverk fungerar och kan främja innovation. Vår bedömning är att myndigheten hitintills bidragit i begränsad utsträckning till måluppfyllelse inom detta målområde.

I och med etableringen Afori och strategisk samverkan inom plattformen har myndigheten dock bättre förutsättningar att öka måluppfyllelsen. Samverkan med andra myndigheter, bland annat inom ramen för Miljömålrådets delprogram *Staten går före* och kring Energimyndighetens modell för beställarnätverk, har ökat Upphandlingsmyndighetens kunskap och förutsättningarna att stödja innovation i upphandlingar.

Vi bedömer att utvecklingen av innovation i offentlig upphandling förutsätter ett strategiskt perspektiv på offentlig upphandling, på samma sätt som för målområdet *Utveckla förutsättningarna*. Tillsammans med andra behövs Upphandlingsmyndigheten verka för att nå beslutsfattare inom det offentliga inköpssystemet, både på den köpande och säljande sidan, för att bidra till ökade effekter.

4.2.2 Påverkan och genomslag i media

Upphandlingsmyndigheten har under året bidragit med flera remissvar på upphandlingsområdet och kommunicerat myndighetens synpunkter externt för att bidra till de ökade offentliga samtalen om den offentliga upphandlingens förutsättningar och begränsningar.

Mediebildens om offentlig upphandling påverkar Upphandlingsmyndighetens möjlighet att genomföra sitt uppdrag. Vi når ut bäst i media när vi bidrar med fakta och kunskap på

upphandlingsområdet och när vi behandlar frågor som hållbarhet, juridik, samhällsberedskap och arbetslivskriminalitet. Statistik skapar nyhetsvärde och ger myndigheten ett utrymme att prata om frågor som är viktiga för att utveckla Sveriges offentliga affärer. Statistiken, uppföljningen av den nationella upphandlingsenkäten och miljöspenden är viktiga verktyg i myndighetens kommunikationsarbete. Myndigheten har haft utmaningar med kompetensförsörjning inom analys och kommunikation. Det har tillsammans med förseningar i publicering av statistikrapporter bidragit till att publiciteten har minskat under 2022. Där ser vi bättre förutsättningar framåt med statistiktjänstens etablering kombinerat med fortsatt arbete med strategisk kompetensförsörjning.

Upphandlingsmyndigheten har tidigare uppmärksammat avsaknaden av nationell och internationell forskning inom området offentliga affärer. Bristen på forskning påverkar den allmänna debatten om upphandling. Att främja forskning inom området kommer att ge tydligare fokus för Upphandlingsmyndigheten, inom ramen för uppdraget som statistikmyndighet och samverkan inom offentliga affärer. Myndigheten undersöker därför möjligheterna att främja forskning och analys på området. Vi ser också ökade krav på utvärdering och analys av måluppfyllelse inom olika politikområden där upphandling utgör en väsentlig del. Detta förutsätter också en ökad forskning och analys på upphandlingsområdet.

Under året har Upphandlingsmyndigheten deltagit i internationella nätverk, konferenser och projekt. Exempel på detta är nordiska samarbeten samt olika EU- och OECD-sammanhang. Vi ser behov av både en fortsatt utveckling av myndighetens roll och proaktiva insatser i dessa sammanhang för att bidra till målområdet under 2023 och framåt.

I de strategiska prioriteringarna har vi tagit fasta på myndighetens nationella roll som kunskaps- och främjandemyndighet. Vi lyfter särskilt fram vikten av att generera kunskap och analyser i relation till Regeringskansliet, som underlag för lagstiftningsarbetet och andra politiska styrmedel. Under 2023 inleds genomförandet av handlingsplanen för cirkulär och fossilfri upphandling för att stärka och utveckla den offentliga upphandlingen så att den i ökad utsträckning bidrar till omställningen till en cirkulär ekonomi och ett fossilfritt samhälle.

4.3 Resultatanalys

Detta avsnitt behandlar resultat och analyser för indikatorer som rör användningen av Upphandlingsmyndighetens digitala tjänster, efterfrågan på myndighetens medverkan i evenemang och genomslag för myndighetens mediearbete med koppling till det långsiktiga målet *Förändra och skapa framtida lösningar*.

4.3.1 Användning av Upphandlingsmyndighetens digitala tjänster

Myndighetens målsättning är att stödja och driva utvecklingen av de offentligt finansierade affärerna genom att bland annat tillhandahålla digitala tjänster som upphandlande organisationer och leverantörer kan använda för att ställa om sina offentliga affärer och snabbare möta samhällsutmaningar. Tjänsterna består främst av

information och vägledning via webbplatsen upphandlingsmyndigheten.se samt den nya mötesplatsen Afori för innovation i upphandlingar.

Digitala stöd

Till digitala stöd räknas bland annat vägledningar och lärande exempel på upphandlingsmyndigheten.se. Stöden är indelade i kategorier för att visa hur väl myndigheten når ut med dem. I tabell 15 presenteras hur många gånger sidorna inom varje kategori har visats och antalet sidor i kategorin.

Tabell 16. Besök på sidor med stöd kopplat till det långsiktiga målet *Utveckla och skapa framtida lösningar* under 2022*

Kategori	Andel av totalt antal sidvisningar		Antal unika sidvisningar		Antal sidor	
	2021	2022*	2021	2022	2021	2022
Stöd för att samordna köpkraften	6%	5%	651	668	2	5
Utvecklingen på upphandlingsområdet	94%	95%	10 871	13 714	18	75
Totalt	100%	100%	11 522	14 382	20	80

* Det saknas information för 2019 och 2020 då de tekniska lösningarna för att redovisa resultat på mer detaljerad nivå för webbvägledningar utvecklades under 2021.

* För år 2022 omfattas inte webbsidor kopplade till nyheter i jämförelsen.

* För år 2022 räknar vi även in de webbsidor som ingår i våra äldre rapporter om utvecklingen på upphandlingsområdet (Trendens). Dessa räknades inte 2021.

För digitalt stöd kring samordning av köpkraften samt utvecklingen på upphandlingsområdet ser vi en ökning med 3 respektive 26 procent.

4.3.2 Efterfrågan på Upphandlingsmyndighetens deltagande och genomförda evenemang

Upphandlingsmyndigheten arrangerar och deltar i olika evenemang för att nå ut med information om hur de offentliga affärerna kan ställas om för att snabbare möta samhällsutmaningar. Tabell 17 visar antalet förfrågningar om att delta som vi har fått under senare år, antalet evenemang som vi har deltagit i med koppling till målet *Förändra och skapa framtida förutsättningar* och antalet personer som vi nått vid dessa evenemang.

Tabell 17. Resultat av evenemang kopplat till det långsiktiga målet *Förändra och skapa framtida lösningar*

Resultatindikator	2019	2020	2021	2022
Antal inkomna förfrågningar om deltagande	38	34	49	39
Antal evenemang där myndigheten deltagit	26	22	42	32
Antal deltagare på evenemang	710	1317	1 733	2708

Under 2022 minskade förfrågningarna om att delta i evenemang inom detta målområde med 20 procent jämfört med 2021. Trots detta har myndigheten nått ut till mer än 50 procent fler jämfört med föregående år. Det tolkar vi som ett fortsatt ökat intresse för frågor som rör innovation och omställning av offentliga affärer. Under året har myndigheten bland annat deltagit i samtal om samband mellan innovation och hållbarhet samt

hur man kan skapa storskaliga effekter genom innovativa sätt att upphandla. Under året har myndigheten även lanserat arenan för innovationsupphandling (Afori) och genomfört Innovationsveckan i samarbete med Sveriges kommuner och regioner (SKR), Vinnova och Myndigheten för digital förvaltning (DIGG).

4.3.3 Genomslag för mediearbetet

Mediernas rapportering om offentlig upphandling minskade jämfört med 2021. Även Upphandlingsmyndighetens mediegenomslag har minskat. Mediegenomslaget är mätt utifrån såväl antal artiklar som andel av det totala antalet artiklar om offentlig upphandling. Mediegenomslaget är nu på samma nivå som 2020.

En förklaring till minskningen är att Upphandlingsmyndighetens mediearbete inte har varit lika proaktivt som 2021. År 2021 släppte vi dels en rapport om livsmedelsupphandling, dels ny statistik om inköp kopplat till klimat och hållbarhet som båda hade stort nyhetsvärde. En annan förklaring till det minskade genomslaget är att myndigheten under året inte har kunnat publicera den statistik om leverantörer, anbud och inköpsvärden som vi tidigare har gjort. Den statistiken kommer i stället att publiceras under 2023.

Tabell 18. Genomslag för mediearbetet

Resultatindikator	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal artiklar och inslag om offentlig upphandling	8 056	6 572	8 513	5 149	5 278	5 188
Andel artiklar och inslag om offentlig upphandling där Upphandlingsmyndigheten nämns	5,3 %	5,5 %	8,4 %	5,2 %	7,3 %	4,9 %
Antal artiklar och inslag där Upphandlingsmyndigheten nämns	1 031	815	1 256	661	810	644
Andel artiklar och inslag som är ett resultat av vårt mediearbete	-	-	18,5 %	19,6 %	33,0 %	23 %

Under 2022 har myndigheten skrivit debattartiklar som fått spridning. En av artiklarna skrevs som ett svar på Allmännyttans opinionsbildning för att slippa att omfattas av LOU. Artikeln publicerades på DN Debatt med rubriken *Allmännyttan blundar för risken med korruption*. Två andra exempel på debattartiklar återfinns i Dagens Samhälle. En tog upp behovet av mer forskning om upphandling och en lyfte att inköpsfrågor måste upp på högsta ledningens agenda.

När Upphandlingsmyndigheten förekommer i media handlar det många gånger om hållbarhet, såväl social som miljömässig, ofta inom byggområdet. Under året har byggbranschens tidningar bland annat uppmärksammat myndighetens stöd för minskad klimatpåverkan och för mer jämställda byggarbetsplatser. Ett annat ämne där myndigheten når ut är juridik. Under året har det bland annat handlat det nya förenklade regelverket och hur EU:s sanktioner mot Ryssland påverkar inköpen.

4.4 Leveranser

I detta avsnitt presenteras de resultat som Upphandlingsmyndigheten bedömer är viktigast när det gäller att bidra till måluppfyllelse.

4.4.1 Innovativt upphandlingsstöd genom stöd till nätverk

Inom ramen för Miljömålsrådets programområde *Staten går före* och delprojektet *Upphandling som driver utveckling* har Upphandlingsmyndigheten genomfört samverkansåtgärden *Skapa förutsättningar för beställarnätverk*. Åtgärden genomfördes i samverkan med Energimyndigheten och Naturvårdsverket (producenter), samt Trafikverket, Transportstyrelsen, Länsstyrelserna, Boverket, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Havs- och vattenmyndigheten, Vinnova, Kemikalieinspektionen och Riksantikvarieämbetet.

Under året har vi fördjupat samarbetet kring Energimyndighetens arbete med strategiska beställarnätverk och de förutsättningar som beställarnätverk skapar i främjandet av innovation i upphandling. Upphandlingsmyndigheten har tillgängliggjort stöd, kunskap och lärande om hur beställarnätverk fungerar och lyft fram viktiga framgångsfaktorer för nätverken. Beställarnätverkens samlade köpkraft driver marknaden att ta fram nya lösningar inom en rad fokusområden för energieffektivisering av fastigheter.

Inom ramen för Upphandlingsmyndighetens analysarbete har vi beställt en nulägesanalys om innovation i upphandlingar i Sverige. Studien utgår ifrån befintlig forskning på området, projektfinansiering av innovation i upphandling och utvecklingen av aktiva beställarnätverk.

4.4.2 Regeringsuppdrag att nyttiggöra och kommersialisera innovation

Vinnova, Upphandlingsmyndigheten och Patent- och registreringsverket (PRV) har fått ett regeringsuppdrag att genomföra insatser för att öka nyttiggörandet och kommersialiseringen av forskning och innovation.

Inom regeringsuppdraget har Upphandlingsmyndigheten två uppdrag:

- att höja kunskapsnivån om immaterialrätt i upphandling
- att i samverkan med andra myndigheter upprätthålla en arena för innovation.

Det innebär bland annat att Upphandlingsmyndigheten ska, i samverkan med PRV, öka berörda aktörers kunskap om strategisk hantering av immateriella tillgångar vid offentlig upphandling för att undvika onödiga inlåsnings effekter av immateriella rättigheter. PRV ska stödja Upphandlingsmyndigheten med sakkunskap om strategisk hantering av immateriella rättigheter. Under 2022 har vi tillsammans med PRV fastställt inriktningen på de kunskapshöjande åtgärderna och tagit fram informationsunderlag till PRV:s webbplats. Arbetet med andra kunskapshöjande åtgärder kommer att fortskrida ytterligare tre år.

Arenan för innovation i upphandling (Afori) drivs tillsammans med Vinnova och PRV. Aforis övergripande mål är att offentlig sektor ska öppna för mer innovation i offentlig upphandling, så att nya innovativa lösningar kommersialiseras och kan bidra till att lösa dagens samhällsutmaningar och skapa nytta och värde för medborgarna. Afori är en mötesplats där offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhälle kan samverka kring hur offentlig upphandling kan driva på samhällets gröna omställning, öka välfärden och näringslivets konkurrenskraft.

Afori lanserades i början av året efter en behovskartläggning samt arbete med Aforis varumärkesplattform och grafiska profil. Under uppbyggnadsfasen har Upphandlingsmyndigheten producerat elva filmer som belyser innovation i upphandling ur olika perspektiv. Afori har flera olika kommunikationskanaler: webbplats, LinkedIn, evenemang, Twitter och så kallad förtjänad media.

Tabell 19. Resultat Afori

Resultatindikator	2022*
Antal unika sidvisningar www.afori.se	18 693
Antal besök www.afori.se	1969
Antal följare LinkedIn	607
Antal visningar LinkedIn	36 002
Antal medlemmar Afori diskussionsgrupp	478
Antal postvisningar Afori diskussionsgrupp	27 251

*Afori lanserades 2022.

Vi följer upp hur målgrupperna tar del av kunskap och stöd samt engagemanget på plattformen. Under 2022 har den huvudsakliga verksamheten skett i kanaler som möjliggör och bjuder in till dialog.

För Aforis diskussionsgrupp på LinkedIn ökar antalet medlemmar långsammare än förväntat och engagemanget är lägre än myndigheten hoppats på. Upphandlingsmyndighetens undersökningar från 2018 och framåt pekar på att det finns ett behov av en plats för dialog men detta avspeglas i dagsläget inte av resultaten. För att få fler att delta i diskussionerna har vi under året haft fem temaveckor i diskussionsgruppen och låtit olika organisationer vara värdar för dessa. Dessa har fokuserat på dynamiska inköpssystem (DIS), innovationspartnerskap, öppna data, statistik och dialog. Vi bedömer att tema-veckorna har varit ett bra sätt att öka engagemanget och driva nya medlemmar till gruppen.

Utöver engagemanget på LinkedIn har Afori under året fört dialog och samverkat med 80 organisationer samt arrangerat eller deltagit i 10 event. Vår bedömning är att kännedomen om Afori ökar stadigt.

Under hösten påbörjades en opinionsbildningskampanj som kommer att löpa under 2023 och 2024. I kampanjen slår vi ett slag för "Den nya offentliga affären" som skapar samhällsnytta och värde, utgår från verksamhetens behov och efterfrågar innovation och cirkulära lösningar. Viktiga förutsättningar för den goda affären är strategiskt

inköpsarbete och dialog med näringslivet. Kommun- och regionledningar är centrala målgrupper för Afori. Fokus ligger på extern samverkan och utvecklingen av varumärkesplattformen där arenans målgrupper känner delägarskap och engagemang.

4.4.3 Svar på remisser

En viktig del av Upphandlingsmyndighetens arbete för att förändra och skapa framtida lösningar är att lämna synpunkter på betänkanden och promemorior från utredningar, Regeringskansliet och andra myndigheter. Remissvar ger en möjlighet att informera en bredare krets om förslagets effekter. Remissvaren kommuniceras därför ofta i myndighetens kanaler.

Under 2022 besvarade vi ett trettiotal remisser från Regeringskansliet och andra myndigheter.

En viktig remiss under året var SOU 2022:14 *Sänk tröskeln till en god bostad*. Utredningen föreslog att allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag inte längre ska omfattas av upphandlingsreglerna. I remissvaret konstaterade Upphandlingsmyndigheten att dessa bestämmelser redan i dag införlivar direktivets regler korrekt och att de språkliga ändringar som utredningen föreslår inte ändrar något i sak. Myndigheten framhöll vidare att allmännyttiga kommunala bostadsbolag enligt myndighetens uppfattning är offentligt styrda organ enligt både lagen om offentlig upphandling (LOU), bakomliggande direktiv och EU-domstolens praxis och omfattas därför av upphandlingsplikt. Likaså framhöll vi att det enligt myndighetens uppfattning inte råder någon motsättning mellan att följa LOU och att göra goda affärer.

Utredningens förslag var omdebatterat i media och Upphandlingsmyndighetens inställning till förslaget fick stort genomslag. I debattartiklar i DN ifrågasatte vi förslaget inte minst med tanke på risken för korruption. Remissvaret blev också uppmärksammat i branschmedia. Se vidare om genomslag i media i avsnitt 4.3.3.

I promemorian *En effektivare upphandlingstillsyn* (Ds 2022:5) föreslogs att Konkurrensverket skulle få utökade tillsynsbefogenheter på upphandlingsområdet. Upphandlingsmyndigheten var positiv till de flesta förslagen. När det gällde förslaget att Konkurrensverket ska få möjlighet att besluta om upphandlingsskadeavgift i fler situationer, så som dokumentationsplikt och individuella rapporter, framhöll vi dock att det är de formella överträdelserna av upphandlingslagstiftningen som bör sanktioneras på detta sätt, och inte de bakomliggande materiella bedömningarna. Upphandlingsmyndigheten avrådde från förslaget att Konkurrensverket skulle kunna rikta utredningsförelägganden mot leverantörer. Förslaget var enligt sin lydelse synnerligen långtgående, eftersom det innebar en närmast obegränsad befogenhet att kunna kräva in olika typer av dokument och uppgifter. Upphandlingsmyndigheten framhöll att en eventuell befogenhet att begära in uppgifter från leverantörer – om den införs – bör förses med tydliga begränsningar och rättssäkerhetsgarantier.

Upphandlingsmyndigheten lämnade också remissvar till Regeringskansliet om Europeiska kommissionens förslag till en ny förordning om ekodesign för hållbara produkter 2022/0095 (COD). Myndigheten var positiv till förslaget att införa

obligatoriska upphandlingskrav. Vi framhöll dock att det bör ske på ett sätt som inte skapar onödig detaljstyrning och inlåsnings effekter som kan hämma innovativa lösningar eller medföra onödiga konkurrensbegränsningar. Det bör inte heller hindra upphandlande organisationer att ställa andra upphandlingskrav eller krav med högre ambitionsnivå än de skyldigheter som införs i de delegerade akterna. Hänsyn behöver enligt Upphandlingsmyndighetens mening också tas till att många upphandlande organisationer är små och inte har tillgång till de resurser eller den specialistkompetens som kan krävas för tillämpning och uppföljning av miljökrav. De obligatoriska upphandlingskraven behöver därför enligt Upphandlingsmyndigheten vara möjliga att utvärdera med den information som finns tillgänglig i de digitala produktpassen.

5

RESULTATREDOVISNING

En inspirerande
arbetsplats där alla kan
och vill göra skillnad

5.1 Implementering av ny organisation	55
5.2 Arbetsmiljö	56
5.3 Miljöledning	58

5.1 Implementering av ny organisation

I slutet av februari 2022 sjösatte Upphandlingsmyndigheten sin nya organisation: en matrisorganisation med nya avdelningar, enheter, funktioner och roller. Ambitionen är att förstärka den strategiska styrningen på myndigheten och tydligare separera projekt och utveckling i förhållande till förvaltning av redan uppbyggd verksamhet. Syftet med omorganisationen är att skapa en organisation som är rustad att effektivt möta uppdragsgivarens förväntningar och snabba förändringar i omvärlden. Målsättningen är en mer effektiv ledning och styrning av verksamheten, tydligare fördelning av ansvar samtidigt som det tvärfunktionella arbetet stärks och en mer hållbar arbetsbelastning för chefer och medarbetare. En viktig del i implementeringen av den nya organisationen är att utveckla ett aktivt medarbetarskap och införa tillitsbaserat ledarskap. Med en tydligare, strategisk styrning strävar myndigheten efter att frigöra handlingsutrymme och effektiv användning av myndighetens samlade kompetens. Implementeringen har påbörjats under året och fortsätter under 2023.

Införandet av den nya organisationen har varit mer tids- och resurskrävande än vad som förutsågs. Samtidigt har konsekvenserna av omorganisationen lett till nya rekryteringsbehov. Därför har arbetsbelastningen på verksamhetsstödjande funktioner samt chefer varit relativt hög. Sammantaget har det lett till en fördröjning i myndighetens fullföljande av den nya organisationen, vilket även framkom i Statskontorets myndighetsanalys. Under slutet av året genomfördes en extern uppföljning av införandet. Uppföljningen identifierade områden som ska omhändertas under 2023 såsom justering av en funktion på myndigheten, roller och ansvarsfördelning samt arbetssätt. Myndighetens bedömning är att effekterna av den nya organisationen kan först följas upp om ett helt verksamhetsår, det vill säga tidigast under 2024.

5.1.1 Kompetensförsörjning

Upphandlingsmyndighetens verksamhet är kunskapsintensiv och tillgången till kompetens är en viktig strategisk fråga. Statskontoret noterar också detta i sin myndighetsanalys under året. Den kompetens som Upphandlingsmyndighetens anställda besitter är myndighetens största tillgång och den samlade kompetensen är avgörande för att myndigheten ska leverera på uppdraget.

Under senare år kan vi se en förändring i inriktningen på myndighetens regeringsuppdrag. Uppdragen fokuserar i högre utsträckning på hållbarhetsfrågor i offentlig upphandling, liksom ändamålsenlig styrning och ledning av offentliga affärer.

Samtidigt har myndigheten att förvalta tjänster och stöd som utvecklats under de sju år som myndigheten funnits till, vilket ställer krav på viss grundkompetens inom upphandlingsjuridik och hållbarhetsfrågor. Kombinationen av nya uppdrag och förvaltning av befintligt erbjudande förutsätter kompetensförsörjning som innefattar interna satsningar på kompetensutveckling för befintliga resurser. För en liten myndighet innebär detta större utmaningar. Den nya organisationen har haft som huvudsyfte att ge förutsättningar för att förvalta uppdraget framåt. Under verksamhetsåret har arbetet med myndighetens kompetensförsörjning varit fokuserat på att bemanna den nya organisationen samt att justera strukturer och utveckla arbetssätt som ger möjligheter till kompetensutveckling.

Upphandlingsmyndigheten har identifierat och definierat de roller som myndigheten bedömer bör finnas för att kunna fullfölja uppdraget. Rollerna har därefter tilldelats myndighetens medarbetare. Vi har utvecklat tvärfunktionella arbetsprocesser liksom roll- och ansvarsfördelningen inom dessa. Även stöd för medarbetarsamtal, lönesättande samtal, avstämningssamtal och pulsmätningar har utvecklats så att dessa är anpassade utifrån den nya organisationen.

Tabell 20. Antal anställda och årsarbetskrafter 2017–2022

Resultatindikator		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal anställda (medelantal under året)	Kvinnor	47	55	57	49	49	54
	Män	21	23	26	25	24	28
	Totalt	68	78	83	74	73	82
Årsarbetskrafter, antal	Kvinnor	-*	47,2	49,8	42,8	40,9	43,4
	Män	-*	20,2	24,0	22,2	22,7	25,4
	Totalt	56,8	67,4	73,7	65,1	63,6	68,8

Källa: Arbetsgivarverket 2021.

* Uppgifter saknas, eftersom siffran inte dokumenterades 2017.

Antalet anställda på Upphandlingsmyndigheten har ökat under året. Omräknat i årsarbetskrafter har ökningen varit drygt 8 procent 2022 i jämförelse med 2021. Den nya organisationen förde med sig ett antal nya roller, däribland flera chefsroller, vilka har rekryterats under året.

Det har blivit allt svårare för myndigheten att rekrytera rätt kompetens, bland annat inom områdena juridik och strategisk kompetens inom offentliga affärer. Många medarbetare på myndigheten har kompetenser som är högt efterfrågade på arbetsmarknaden, vilket kan bidra till den höga personalrörligheten på 19 procent för 2022 (18 procent år 2021).

5.2 Arbetsmiljö

Utöver det löpande arbetsmiljöarbetet har fokus under verksamhetsåret varit på arbetsmiljöfrågor kopplade till organisationsförändringen. Omorganisationens risk- och konsekvensanalys har aktualiserats löpande under året i samarbete med de fackliga företrädarna.

Andra aktiviteter för att stärka arbetsmiljön har varit att formalisera möjligheterna till distansarbete. Ett beslut och lansering av dessa möjligheter kommer att genomföras under 2023.

Myndigheten har även arbetat för att öka kompetensen kring arbetsmiljöfrågorna. Tillsammans med företagshälsovården har vi genomfört utbildningsinsatser både för att bredda kunskaperna kring det systematiska arbetsmiljöarbetet och mer specifika utbildningar, exempelvis för att upptäcka och hantera kränkande särbehandling, trakasserier och mobbning.

Upphandlingsmyndigheten har även genomfört två så kallade pulsmätningar under 2022 för att bland annat undersöka den upplevda arbetsbelastningen. Vi har under ett antal år haft hög arbetsbelastning och ett av syftena med den nya organisationen har varit att skapa en struktur som på ett bättre sätt stödjer myndighetens arbete och därmed minskar den höga arbetsbelastningen. Effekterna av den nya strukturen är för tidigt att utvärdera, men mycket viktigt att följa.

Tabell 21. Sjukfrånvaro 2017–2022, i procent

Resultatindikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro	1,5 %	2,6 %	4,0 %	3,3 %	4,5 %	2,5%
Kvinnor, sjukfrånvaro	1,7 %	2,6 %	5,5 %	4,7 %	5,8 %	1,2%
Män, sjukfrånvaro	1,0 %	2,6 %	0,8 %	0,4 %	2,0 %	4,8%
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar eller mer) i förhållande till total sjukfrånvaro*	-	-	74,1 %	83,4 %	73,0 %	56,2%
Anställda upp till och med 29 år, sjukfrånvaro**	-	-	-	-	-	-
Anställda 30–49 år, sjukfrånvaro	1,3 %	2,6 %	5,4 %	4,2 %	6,9 %	3,2%
Anställda 50 år eller äldre, sjukfrånvaro	1,9 %	3,1 %	1,9 %	2,2 %	1,6 %	1,6%

Källa: Arbetsgivarverket 2022

* Uppgiften dokumenterades inte för 2017–2018.

** Sjukfrånvaro för anställda upp till och med 29 år redovisas inte, eftersom gruppen omfattar färre än 10 personer och det finns risk för att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Den totala sjukfrånvaron har minskat med 2 procent sedan 2021. Det är främst sjukfrånvaron bland kvinnliga medarbetare som har minskat, vilket beror på att myndigheten inte haft någon långtidssjukskrivning i den gruppen. Bland manliga medarbetare har dock sjukfrånvaron ökat. Myndighetens storlek gör att statistiken påverkas mycket av individuella variationer. Det kan också finnas felmarginaler kring sjukfrånvarostatistiken då de stora möjligheterna till distansarbete under pandemin kan ha lett till att färre sjukanmäler sig vid sjukdom och i stället arbetar hemifrån.

Inrättande av visselblåsarfunktion

Den 17 juli 2022 började lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden, den så kallade visselblåsarlagen, att gälla för alla organisationer som har fler än 50 medarbetare. Lagen genomför EU-direktiv och har till syfte att skapa kanaler för bland annat medarbetare att rapportera arbetsrelaterade missförhållanden.

Upphandlingsmyndigheten har under 2022 köpt en extern mottagartjänst för visselblåsning.

5.3 Miljöledning

Upphandlingsmyndigheten har ett miljöledningssystem i enlighet med förordningen om miljöledning i statliga myndigheter. Under året har myndighetens miljöutredning uppdaterats. Arbetet breddades till en hållbarhetsutredning som även inkluderar sociala och ekonomiska hållbarhetsperspektiv. Vi planerar att besluta utredningen i början av 2023.

Den årliga interna miljörevisionen inriktades på åtagandet i Upphandlingsmyndighetens miljöpolicy att arbeta för att minska den direkta miljöpåverkan i verksamheten, med fokus på energianvändning i verksamhetslokaler och klimatpåverkan från tjänsteresor.

Upphandlingsmyndighetens resepolicy främjar ett flexibelt arbetssätt där vi ska överväga digital medverkan när så är lämpligt. Policyn främjar också en miljömedvetenhet vid beslut inför varje resetillfälle. Erfarenheterna av pandemin har också förändrat myndighetens sätt att samverka, där deltagande via digitala kanaler har ökat kraftigt jämfört med tiden innan pandemin. Vi har skapat bättre förutsättningar att medverka professionellt i digitala miljöer, bland annat genom en egen studio som sannolikt kommer att bidra till mindre resande.

6 | 7 | 8
—
9 | 10

FINANSIELL REDOVISNING

Finansiell redovisning

6	Resultaträkning	60
7	Balansräkning	61
8	Anslagsredovisning	63
9	Tilläggsupplysningar och noter	64
10	Sammanställning över väsentliga uppgifter	74

6. Resultaträkning

(tkr)	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	109 728	99 165
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	280	35
Intäkter av bidrag	3	4 149	6 325
Finansiella intäkter	4	151	0
Summa		114 309	105 525
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-75 810	-68 631
Kostnader för lokaler		-3 194	-3 001
Övriga driftkostnader		-29 315	-29 376
Finansiella kostnader	6	-92	-1
Avskrivningar och nedskrivningar		-5 898	-4 517
Summa		-114 309	-105 525
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

7. Balansräkning

(tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	7	9 641	11 108
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	8	0	0
Summa		9 641	11 108
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	20	217
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	328	97
Summa		348	314
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	11	2 012	2 578
Övriga kortfristiga fordringar	12	137	0
Summa		2 149	2 578
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13	1 880	1 529
Summa		1 880	1 529
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	-2 306	16
Summa		-2 306	16
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	15	18 529	18 327
Summa		18 529	18 327
SUMMA TILLGÅNGAR		30 241	33 872

(tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	16		
Balanserad kapitalförändring		0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		0	0
Avsättningar			
Övriga avsättningar	17	842	705
Summa		842	705
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	18	9 623	11 459
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	19	2 471	2 501
Leverantörsskulder		7 744	7 953
Övriga kortfristiga skulder	20	1 202	1 066
Summa		21 040	22 979
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	21	7 268	8 372
Oförbrukade bidrag	22	1 091	1 633
Övriga förutbetalda intäkter	23	0	184
Summa		8 359	10 189
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		30 241	33 872

8. Anslagsredovisning

8.1 Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl brev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 02 1:17 Ramanslag						
ap.1 Upphandlingsmyndigheten	24	-16	106 079	106 063	-103 328	2 734
ap.2 Vägledningsfunktion för statsstödsfrågor	25	0	5 000	5 000	-4 400	600
Uo 18 1:1 Ramanslag						
Bostadspolitisk utveckling						
ap.4 Bostadspol. utv. - del till Upphandlingsmyndigheten	26	0	1 000	1 000	-1 000	0
Uo 21 1:2 Ramanslag						
Insatser för energieffektivisering						
ap.6 Energikrav i offentlig upphandling	27	0	1 000	1 000	-1 000	0
Summa						
SUMMA TOTALT		-16	113 079	113 063	-109 728	3 334

9. Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

9.1 Tilläggsupplysningar

9.1.1 Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 25 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

9.1.2 Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. För egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter gäller beloppsgränsen 250 tkr och en livslängd på lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Nuvarande hyreskontrakt löper till och med 2025-12-19. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år: Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter, datorer och kringutrustning

4 år: Övertagna inventarier från Konkurrensverket

5 år: Inredningsinventarier, övriga inventarier

5 år: Maskiner och andra tekniska anläggningar, bilar och transportmedel

Bärbara datorer liksom mobiltelefoner och läsplattor anses ha en kortare livslängd än 3 år och kostnadsförs därför direkt. Konst ses som en bestående tillgång och avskrivs inte.

Upphandlingsmyndigheten har beslutat att större anskaffningar av likartade tillgångar som uppgår till minst 50 tkr (exkl moms) ska betraktas som anläggningstillgångar. Förutsättningen för att tillgången ska bedömas som en helhet är att avskrivningstiderna är de samma liksom att anskaffningen skett vid samma tidpunkt och att faktureringen

sker samlat. Bokföringen sker då på ett gemensamt anläggningsnummer i ekonomisystemet.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

9.1.3 Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag	
	Ersättning i tkr
<i>Generaldirektör Inger Ek</i>	1 284
Inga andra uppdrag	
	Förmån i tkr
Rese- och bostadsförmån	92

Insynsråd / andra styrelseuppdrag	
	Ersättning i tkr
<i>Kerstin Ahlberg</i>	1
Inga andra uppdrag	
<i>Camilla Alfredsson</i>	0
RE:source (styrelseledamot)	
<i>Adnan Dibrani</i>	0
Ekonomistyrningsverkets insynsråd (ledamot)	
Statens ansvars nämnd (ledamot)	
Riksdagens råd för Riksrevisionen (ledamot)	
<i>Agnes Hultén</i>	1
Inga andra uppdrag	
<i>Fredrik Jarl</i>	1
Gagnefsbostäder (styrelseordförande)	
Utveckling i Dalarna holding AB (styrelseordförande)	
Falun Borlänge Regionen AB (styrelseledamot)	
<i>Peter Norén</i>	4
Inga andra uppdrag	

Insynsråd / andra styrelseuppdrag	Ersättning i tkr
<i>Lars Skutholm</i>	1
Inga andra uppdrag	
<i>Carin Stoeckmann</i>	4
Byggmästarn i Skåne AB (ägare, VD, styrelseledamot)	
Svenskt näringsliv (styrelseledamot)	
Svenskt näringslivs verksamhetsstyrelse (styrelseledamot)	
Byggföretagen (styrelseordförande)	
Campus Helsingborg (styrelseledamot)	
Ratio (styrelseledamot)	
Tillväxt Landskrona AB (styrelseledamot)	
Skånemark Exploatering AB (styrelseledamot)	

9.2 Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro redovisas i avsnitt 5.2 i resultatredovisningen.

9.3 Noter

9.3.1 Resultaträkning

(tkr)			2022	2021
Not	1	Intäkter av anslag	109 728	99 165
		Utgifter i anslagsredovisningen	-109 728	-99 165
		Summa	0	0
Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
		Intäkter av tjänsteexport	213	0
		Icke statliga medel, 6 kap 1§ kapitalförsörjningsförordningen	0	1
		Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	67	34
		Summa	280	35
		Tjänsteexport avser DFÖ cirkulärt och fossilfritt 2022 projekt inom Nordiska ministerrådet.		
Not	3	Intäkter av bidrag		
		Bidrag från statliga myndigheter	4 066	6 170
		Bidrag från övriga	83	155
		Summa	4 149	6 325
		Bidrag från statliga myndigheter avser Vinnova. År 2021 fanns även medel från Kammarkollegiet.		
Not	4	Finansiella intäkter		
		Ränta på räntekontot i Riksgäldskontoret	151	0
		Summa	151	0
		Räntesatsen för räntekonto hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 tom 2022-05-02 varit noll. Resterande del av året har ränta beräknats på räntekonto.		
Not	5	Kostnader för personal		
		Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	46 434	42 022
		<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	12	12
		Sociala avgifter	27 565	25 033
		Övriga kostnader för personal	1 811	1 576
		Summa	75 810	68 631

(tkr)			2022	2021
		Förändring i kostnad för personal beror på ökat antal anställda.		
Not	6	Finansiella kostnader		
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret	80	0
		Övriga finansiella kostnader (ränte- /kursförluster)	12	1
		Summa	92	1
		Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 tom 2022-05-02 varit noll. Resterande del av året har ränta beräknats.		

9.3.2 Balansräkning

			2022-12-31	2021-12-31
Not	7	Balanserade utgifter för utveckling		
		Ingående anskaffningsvärde	15 745	9 891
		Årets anskaffningar	4 172	6 242
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	-389
		Summa anskaffningsvärde	19 917	15 745
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 637	-1 163
		Årets avskrivningar	-5 640	-3 720
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	246
		Summa ackumulerade avskrivningar	-10 276	-4 637
		Utgående bokfört värde	9 641	11 108
		Årets anskaffning avser digital utveckling av tjänster på myndighetens externa webbplats.		
Not	8	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
		Ingående anskaffningsvärde	3 796	3 796
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-1 522	0
		Summa anskaffningsvärde	2 275	3 796
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 796	-3 504
		Årets avskrivningar	0	-292
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	1 522	0
		Summa ackumulerade avskrivningar	-2 275	-3 796
		Utgående bokfört värde	0	0
Not	9	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
		Ingående anskaffningsvärde	1 182	1 182
		Summa anskaffningsvärde	1 182	1 182
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-965	-768
		Årets avskrivningar	-197	-197
		Summa ackumulerade avskrivningar	-1 162	-965
		Utgående bokfört värde	20	217
Not	10	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
		Ingående anskaffningsvärde	3 065	3 065
		Årets anskaffningar	292	0
		Summa anskaffningsvärde	3 357	3 065
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 968	-2 660

			2022-12-31	2021-12-31
		Årets avskrivningar	-61	-308
		Summa ackumulerade avskrivningar	-3 029	-2 968
		Utgående bokfört värde	328	97
Not	11	Fordringar hos andra myndigheter		
		Fordran ingående mervärdesskatt	2 006	2 578
		Kundfordringar hos andra myndigheter	6	0
		Summa	2 012	2 578
Not	12	Övriga kortfristiga fordringar		
		Övrigt	137	0
		Summa		0
		Avser kreditnota från Fabege		
Not	13	Förutbetalda kostnader		
		Förutbetalda hyreskostnader	809	729
		Övriga förutbetalda kostnader	1 071	800
		Summa	1 880	1 529
Not	14	Avräkning med statsverket		
		Anslag i icke räntebärande flöde		
		Ingående balans	0	512
		Redovisat mot anslag	2 000	4 500
		Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-972	-5 012
		Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	1 028	0
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	16	930
		Redovisat mot anslag	107 728	94 665
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-111 079	-95 579
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-3 334	16
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
		Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-972	-5 012
		Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	972	5 012
		Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto	0	0
		Summa Avräkning med statsverket	-2 306	16

			2022-12-31	2021-12-31
Not	15	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
		Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	18 529	18 327
		Summa	18 529	18 327
		<i>Belopp att reglera (+/-) för december mellan räntekontot och statens centralkonto</i>	1 028	0
		Beviljad kredit enligt regleringsbrev	7 000	7 000
		Maximalt utnyttjad kredit	0	0
Not	16	Myndighetskapital		
		Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		
Not	17	Övriga avsättningar		
		Avsättning för lokalt omställningsarbete		
		Ingående balans	705	579
		Årets förändring	137	126
		Utgående balans	842	705
		Under året har inga medel utnyttjats. År 2023 planeras 600 tkr att tas i anspråk.		
Not	18	Lån i Riksgäldskontoret		
		Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
		Ingående balans	11 459	9 554
		Under året nyupptagna lån	4 062	6 564
		Årets amorteringar	-5 898	-4 658
		Utgående balans	9 623	11 459
		Beviljad låneram enligt regleringsbrev	16 000	16 000
		Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	9 623	11 459
Not	19	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
		Utgående mervärdesskatt	12	11
		Arbetsgivaravgifter	1 216	1 151
		Leverantörsskulder till andra myndigheter	1 243	1 340
		Summa	2 471	2 501
Not	20	Övriga kortfristiga skulder		
		Personalens källskatt	1 130	1 066
		Övrigt	72	0
		Summa	1 202	1 066

			2022-12-31	2021-12-31
		Övrigt avser återbetalning av oförbrukat bidrag till EU för avslutat projekt. Återbetalning sker när EU godkänt slutrapportering.		
Not	21	Upplupna kostnader		
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	5 086	5 690
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	1 860	204
		Övriga upplupna kostnader	322	2 478
		Summa	7 268	8 372
		Övriga upplupna kostnader har minskat pga. att fler av de fakturor som periodiserades förra året har inkommit innan brytdagen 5 januari, de finns som leverantörsskulder i år.		
Not	22	Oförbrukade bidrag		
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	1 091	1 478
		Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	0	155
		Summa	1 091	1 633
		<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk: inom tre månader</i>	1 091	1 478
		Summa		1 478
		Oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet avser bidrag från Vinnova.		
Not	23	Övriga förutbetalda intäkter		
		Erhållna hyresrabatter för hela hyresperioden	0	184
		Summa	0	184
		Avser hyresrabatt fördelat under åren 2017–2022, detta var sista året därav utgående belopp noll. Ingen ny rabatt finns på det förlängda hyresavtalet från 2023.		

9.3.3 Anslagsredovisning

<p>Not 24</p>	<p>Uo 02 1:17 ap.1 Upphandlingsmyndigheten Enligt regleringsbrevet disponerar Upphandlingsmyndigheten en anslagskredit på 3 332 tkr. Upphandlingsmyndigheten finansierar hela det negativa ingående överföringsbeloppet (- 16 tkr) med årets tilldelade medel. Anslaget är räntebärande.</p>
<p>Not 25</p>	<p>Uo 02 1:17 ap.2 Vägledningsfunktion för statsstödsfrågor Enligt regleringsbrevet disponerar Upphandlingsmyndigheten inte någon anslagskredit på denna anslagspost. Anslaget är räntebärande.</p>
<p>Not 26</p>	<p>Uo 18 1:1 ap.4 Bostadspolitisk utveckling - del till Upphandlingsmyndigheten Enligt regleringsbrevet disponerar Upphandlingsmyndigheten inte någon anslagskredit på denna anslagspost. Anslaget är räntebärande.</p>
<p>Not 27</p>	<p>Uo 21 1:2 ap.6 Energikrav i offentlig upphandling Enligt regleringsbrevet disponerar Upphandlingsmyndigheten inte någon anslagskredit på anslagsposten. Anslaget är icke räntebärande.</p>

10. Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	16 000	16 000	12 000	10 000	5 000
Utnyttjad	9 623	11 459	9 554	4 153	3 185
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	151	0	0	1	11
Räntekostnader	0	0	0	18	92
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
Övriga avgiftsintäkter	280	35	197	534	446
Anslagskredit					
Beviljad Uo 02 1:17 ap.1	3 332	2 867	2 832	5 698	2 821
Utnyttjad Uo 02 1:17 ap.1	0	16	930	1 355	1 533
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande Uo 02 1:17 ap.1	2 734	0	0	0	0
Anslagssparande Uo 02 1:17 ap.2	600	0	0	0	1 176
Anslagssparande Uo 02 1:17 ap.3	-	-	-	0	565
Bemyndiganden	Ej tillämpligt				
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st) ³	69	63,6	65,1	73,7	67,37
Medelantalet anställda (st) ⁴	82	73	74	83	78
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 570	1 588	1 498	1 363	1 494
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

³ Till skillnad från föregående år avrundar vi i år antal årsarbetskrafter till heltal.

⁴ I beräkningen av medelantalet anställda samtliga år är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

Bilagor

I nedanstående bilagor beskriver vi vissa resultatindikatorer mer detaljerat för att tydliggöra vad vi mäter med indikatorn.

Bilaga 1. Om resultatindikatorer

Vi följer upp genomslaget för våra digitala stöd och tjänster med resultatindikatorerna:

- antal besök
- antal sidvisningar.

Antal besök

Resultatindikatorn antal besök bygger på variabeln ”sessioner” i vårt webbanalysverktyg. Det är ett mått på om någon (till exempel ett visst IP-nummer från en dator) har besökt en webbplats. Indikatorn mäter alltså inte om besökaren har tagit till sig information eller om besökaren ansåg att informationen var relevant.

En session är ett besök. Sessionen indikerar på aktivitet på sidan, till skillnad från en statisk indikator (såsom sidvisning). Om samma användare återvänder senare samma dag registreras det som en ny session. Genom sessioner minskar vi även risken för uppblåsta siffror.

Antal sidvisningar

Resultatindikatorn antal sidvisningar bygger på variabeln ”unika sidvisningar” i vårt webbanalysverktyg.

En sidvisning definieras som en visning av en individuell sida på webbplatsen, men visningen kan vara helt inaktiv. Om användaren uppdaterar sidan i sin webbläsare räknas detta som en ny sidvisning. Om användaren navigerar till en annan sida och sedan går tillbaka till den ursprungliga sidan, registreras också detta som en ny sidvisning.

En unik sidvisning innebär att en visning av en sida bara räknas en gång under besöket. Det innebär att om samma besökare tittar på en sida tre gånger under ett besök ger den tre sidvisningar men endast en unik sidvisning.

Estimat på grund av tappad spårning

I resultaten för 2022 presenterar vi siffror som inkluderar ett estimat på besök (sessioner). Det till följd av en sak: tappad spårning för Frågeportalen och Statistik-tjänsten för april och maj i samband med implementeringen av cookie-medgivandet. Estimatet ger ett mer verklighetstroget resultat. Det avser enbart två månader och dessa två tjänster. Estimatet är inräknat i våra faktiska siffror i årsredovisningen. Hur estimatet är framtaget finns beskrivet i en tjänsteanteckning.

Estimaten för data-tapp under de två månaderna för två av våra tjänster är alltså inräknade i resultatrapporten. Men besökare som väljer att tacka nej till att bli spårade av oss, via cookie-medgivandet som implementerades under året, är inte inräknade i det vi

rapporterar i årsredovisningen. Om vi skulle räkna med de besökare som tackar nej till spårning, skulle vi ha en verklig ökning i resultatet om plus ytterligare ca 22 procent, det vill säga över en miljon besökare. Vi ökar alltså i praktiken mer i besök än vad vi kan redovisa i siffror i årsredovisningen.

Webbplatsen mäts som helhet

Från och med årsredovisningen 2021 väljer vi att rapportera och se Upphandlingsmyndighetens webbplats som en helhet. Det vill säga att om en besökare klickar någonstans på webbplatsen kan de hamna i en av våra tjänster, och genom att se webbplatsen som en helhet (och inte separata händelser inom sessionen) får vi en mer kvalitativ bild av hur webbplatsen, inklusive de olika tjänsterna, används av besökare.

I dagsläget räknas sessionen alltså oavsett var i besöket den sker, inte beroende på var den inleds. Detta har påföljder när vi tittar separat på tjänsterna. Vi vill både se tjänsterna för sig, samt som helhet.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Solna 2023-02-22

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Inger Ek', with a stylized flourish at the end.

Inger Ek

Generaldirektör

